

Ave María

AUGUST, 1941

LEMONT, ILL.

LETNIK 33

AVE MARIA

published monthly by

The Slovene

Franciscan Fathers,

LEMONT, ILLINOIS

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross.

Subscription Price:

\$2.50 per annum.

Naročnina:

\$2.50 letno.

Izven U. S. A. \$3.00

Management —

Upravništvo

AVE MARIA

P. O. Box 603,

Lemont, Ill.

Telephone: Lemont 494

Printed by
SERVICE PRINTERS
Lemont, Ill.

Entered as second-class
matter August 20, 1925,
at the post office at Le-
mont, Illinois, under the
act of March 3, 1879.
Acceptance of mailing at
special rate of postage
provided for in Section
1103, Act of October 3,
1917, authorized on Au-
gust 29, 1925.

Naročite se na

"AVE MARIA"

ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim
izseljencem v Ameriki in porok
zvestobe katoliški Cerkvi.

Več svetih maš

se daruje za naročnike našega lista. Najbolj stalna
je pa sv. maša, ki se daruje vsako prvo nedeljo
v mesecu v naši samostanski cerkvi pri
Mariji Pomagaj v Lemontu.

ROMANJA PRI MARIJI POMAGAJ

V LEMONTU

v l. 1941

13. julija—Baragov Dan. Blagoslovitev Barago-
vega spomenika na Baragovem vrtu ob le-
montski groti.
20. julija — Dan Ženske Zveze.
3. avgusta—Romanje prekmurskih rojakov iz
Chicago pod pokroviteljstvom društva sv.
Križa, društva prekmurskih Slovencev.
10. avgusta—Romanje župnije sv. Štefana iz
Chicago.
17. avgusta—Romanje župnije sv. Jurija iz So.
Chicago.
5. oktobra—Romanje župnije sv. Roka iz La
Salle.

Obenem dan medenega piknika.

Ob vseh slovesnih dneh je program romanja:
Maša pri groti z govorom ob 11. uri.

Po maši kosilo za oddaljene romarje, ki kosilo
naroče teden preje.

Popoldan prosta zabava na romarskem gričku.

AVE MARIA

Avgustova štev. 1941—

—Letnik XXXIII

KJE JE KAJ NA STRANEH TE ŠTEVILKE:

Jubilant p. Benigen pripoveduje	str. 2
Lamotski župnik — H. Haluška, p. Evstahij	3
Pismo jezljivcu Janezu	5
O potrpežljivosti — M. K.	7
Jeziki — J. Rožencvet	9
Polne nedelje v koledarje — V. Fajdiga	11
V premislek	11
Poučljive zgodbe — P. Martin Stepanich	14
Pismo slov. misijonarja	15
Novo upanje — P. Benigen	17
Okrogle	18
Vnuk se vrača — F. Terčelj	19
V drugo: o beli kugi	21
Devica Orleanska — M. K.	22
Puranova noga — E. L. J. Gregorčič	23
Dan sprave — M. K.	25
Z grička Assisi	26
Glasovi od Marije Pomagaj	26
Zgodba iz starih časov — P. Bernard	28
Kako more to Bog dopustiti — P. Bernard	31
Juniors Friend — P. Alojzij Madic	34

Jubilant P. Benigen pripoveduje:

SREČNO in dobro sem opravil v Mariboru. Dosegel sem dovoljenje za šolske sestre in se z njimi dogovoril, da pridejo štiri v septembru na novo misijonsko delo v Aleksandrijo. Povrnili sem se domov v moj rojstni kraj Zagorje ob Savi.

Moral sem razposlati po domovini nekatere rojakom tiskane prošnje za pomoč slovenski šoli v Aleksandriji. Te listke so natisnili v Aleksandriji; kajti objavili smo v slovenskih in hrvaških časnikih o nameravani šoli in prosili podpore. Hoteli smo imeti, kar je bilo potrebno, trdno finančno podlago za našo šolo.

Pred odhodom iz Aleksandrije sem se poslovil pri avstrijskem konzulu in on mi je rekel: slišim, da hočete ustanoviti slovensko šolo v Aleksandriji, ne bova prijatelja, če boste to storili. Odgovoril sem mu mirno in odločno: "Gospod konzul, mi nismo tu v Avstriji. Kdor bo imel denar, jo bo ustanovil." To mi je podžigalo, da sem doma pisal naslove rojakom širom domovine in jim pošiljal tiskane prošnje. Spominjam se, da je nekega popoldne moja mati nesla pet sto pisem na pošto. Res je, da smo že poprej pri naših rojaki v Aleksandriji imeli zagotovljeno podporo za šolo. Pričakovali smo tudi od avstrijske vlade na našo prošnjo povoljnega odgovora in podpore, navzlic temu smo si hoteli zagotoviti pomoč tudi od rojakov v domovini.

Koncem avgusta sem se povrnili v Aleksandrijo. Hiša za šolo z novim pohištvo za sestre je že bila pripravljena, klopi v šolski sobi in velika in prav lepa dvorana za učence. Vse to je dovršil podjetnik in odbornik Štefan Černič. Vsi smo bili zadovoljni in komaj čakali prihoda č. slovenskih šolskih sester.

Dobil sem pismo od č. sestre predstojnice iz Maribora, da se bodo štiri sestre vkrcale na parnik v Trstu dne 26. sept. 1907. O tem sem oznanil v cerkvi pri službi božji. To je nas vse razveselilo in željno smo pričakovali dneva njihovega prihoda. Kar dobim tale brzojav od se-

ster iz Trsta: Vse pripravljeno ali dohod v Aleksandrijo nam je zabranjen. Kakor smo bili poprej veseli, tako nas je potrla ta žalostna in nepričakovana novica. Kaj storiti? Za šolo smo pripravili vse, učenci prijavljeni — zdaj pa ta udarec! Sestre ne pridejo! Sklenili smo: šolo otvorimo. Kdo bo učil? Našel sem učiteljico Slovenko, ki je poučevala v francoski šoli. Njeni starši, Primorci, so radevolje ugodili moji prošnji in ona je tudi z veseljem sprejela poduk v slovenski šoli. Še eno Slovenko, neko Ljubljankanko sem dobil, in jaz bom učil veronauk. Tako smo pričeli prvo leto slovensko šolo v Aleksandriji, okoli trideset učencev je bilo za prvi razred ter tudi srečno dovršili prvo leto šole. Da smo imeli v hiši oskrbnika, smo najeli neko hrvaško družino, ki je imela dva sinčka za šolo.

Spominjam se kako sem premišljeval, da bi dobili vsaj za drugo leto Slovenske šolske sestre v Aleksandrijo in kaj bi naredil v ta namen. Neko noč oktobra me je ta misel prebudila iz spanja ob eni uri. Vstal sem in sklenil pisati načelniku kongregacije za razširjanje vere v Rim, ker on je bil naš predstojnik. Tedaj je bil načelnik kardinal Gotti, znan kot jako pravičen in strog v svoji službi. Spisal sem pismo in razložil kratko ves položaj glede naše šole in šolskih sester iz Maribora, katerim je bil dohod zabranjen. Zjutraj me obišče v moji sobi P. gvardjan in mu dam prebrati pismo. Prebravši je mi reče: prav dobro, samo jaz na vašem mestu bi dal podpisati pismo šolskemu odboru. Rekel sem mu, bo tudi moj podpis zadostoval, in pismo je bilo odposlano.

Dobil nisem nobenega odgovora na pismo iz Rima — vendar drugo leto 1908 v septembru so bile štiri sestre iz Maribora že v Aleksandriji. Kako se je vse to izvršilo, še zdaj ne vem. Glavno je, da smo dosegli po enem letu, kar smo vsi tako želeli.

Kakšno stališče glede naše šole in prošnje je zavzela avstrijska vlada? Povedal sem že, da je bil tedanji avstrijski konzul v Aleksandriji zelo proti nameravani šoli, pa je ni mogel zabraniti. Z Dunaja smo dobili pismo, katero je minister Aerenthal pisal dr. pl. Vukoviću kot odgovor na našo prošnjo za dovoljenje šole in podporo. Ta je poslal pismo svojemu zetu dr. Filipu pl. Wolffu in isto sem prepisal v svoj zapisnik ter je tu objavim v slovenskem predvodu:

Zunanje ministerstvo

Dunaj 11., jan. 1908.

Vaše blagorodje

Svetnik dr. pl. Vuković:

Po moji dani besedi glede Vašega blagorodja izraženi želji za moralno in materialno podporo v Aleksandriji nameravani avstrijski šoli od c. in kr. vlade sem naročil našemu zastopnemu oblastvu, da mi poskrbi one statistične in druge podatke, ki se mi zde za tak ukrep neobhodno potrebne.

Četudi se ti podatki, ki so mi bili že predloženi, v marsičem ne strinjajo z onimi, katere mi je Vaše blagorodje poslalo, tako posebno od obveznih otrok, ki je z ozirom na menjajoči značaj naših naselnikov v Aleksandriji morda previsoko cenjeno, sem navzlic temu sklenil, da se upoštevajo v Vaši vlogi izražene želje avstrijske naselbine v Aleksandriji.

Vedno stremeč, da po možnosti uslišim prošnje naših sorojakov v njih kulturni potrebi, sem pripravljen tako moralno kot primerno materialno podporo od c. in kr. vlade nakloniti pred kratkem v Aleksandriji ustanovljeni avstrijski šoli.

Tozadevno naročam obenem c. in kr. konzulu v Aleksandriji, da stopi s šolskim vodstvom v tesnejši stik in da na pripraven način skrbi za napredek šole.

Glede visokosti podpore, ki se naj nakloni temu zavodu iz državnih sredstev, si moram pridržati končen ukrep.

Aehrenthal.

To ministrovo pismo nam je bilo v nemalo zadoščenje. Predvsem zato, ker minister ni upošteval podatkov konzula, ki nikakor niso bili za nas ugodni in razveseljivi; kajti večino slovenskih družin je navedel za nemške, in posebno, da bo minister poskrbel vladno podporo naši šoli.

Priznana od avstrijske vlade je bila naša šola in obljubljena tudi vladna podpora. Zato smo bili brez skrbi: zmaga je naša in šola bo uspevala.

V zapisniku imam tudi pismeno obvestilo, katero je tedanji konzul L. Gyöergey poslal in sicer dne 23. apr. 1908. V njem omenja konzul, da je visoko c. in kr. zunanje ministerstvo priznalo avstro-ogrski šoli v Aleksandriji ustanovno podporo 1000 (tisoč) in letne podpore 250 kron.

Raditega mora šola imeti ime "avstro-ogr-ska" in c. in kr. konzulat nadzorstvo v njej.

LAMOTSKI ŽUPNIK

(Celoletna povest)

(Dalje)

TRDEN SKLEP ...

KDO bi si bil mislil, da bi se v tej mirni vasi utegnulo kdaj kaj takega zgoditi?! Nekaj, kar se od pamtiveka nikoli ni bilo primerilo — umor. Resničen umor, kakor v kakem velikem mestu.

Resnici na ljubo pa moram dostaviti: skoraj umor! Le za las je manjkalo, da se ni zgodil dejanski umor. Kratko in malo, pomislite: v Lamotu je neki tihotapec z žepnim nožem zabodel carinskega uradnika. Zadal mu je eno rano na roki in drugo drugje, na tistem mestu, ki zanj moja pošena vzgoja nima imena. Da ga je zabodel še tukaj, to je bilo že samo na sebi nekaj akrobatsko spretnega, zakaj carinski uradnik nikoli ni mogel pokazati, kako je bilo tukaj zadaj ... Odslej več ne more sedeti in tudi ne prav hoditi. To bi bilo v vsem pogorju Jura veljalo kot dober dovtip, toda drugo je bila resna zadeva. Poškodba na desni roki, nositi obvezo kakor pravi vojni ranjenec, to niso mačkine solze. Hrabri uradnik je hodil okrog z junaško, smrt prezirajočo potezo na obrazu, spremljalo ga je sočutno smehljanje žensk v vasi, onkraj mostu pa ga je obdajala zavist moških, ki mu niso hoteli prav privoščiti slavo, da je bil v civilni, to je nevojaški službi ranjen za domovino. Najprej so hoteli pred ženskami prikazati ter označiti zadevo kot lahko in malenkostno; ko so pa zvedeli, da hoče orožništvo odvesti v zapor tistega, ki je bil to naredil, so se osramočeno potuhnili.

Če pomislite, da je bil narednik carinske straže to izrečno terjal v švicarskem nemškem narečju, utegneta doznati, kako je bila zadeva resna. Poslej je bilo vsakemu razvidno in jasno, da je stanje "skoraj umorjenega" nevarno, celo ljudem na francoski strani onkraj mostu je vzbujalo skrb in bojazen; tam so že o tem govorili, da hočejo poklicati zdravnika. "Če je reč še tragična, naj bo popolna," so menili ti pošteni ljudje, ki niso poznali nič polovičarskega.

Zadeva se je tudi s težavo razvijala. "Morivec", ki so ga imenovali "Makaroni" (tak naziv imajo vsi Italijani iz Tešina), se je baje

zagradil v neki gostilniški koči na gorovju, in od zanesljive strani se je zvedelo, da je bil pripravljen rajši skoz okno streljati na vse vojaštvo kakor pa vdati se. Ali bi orožništvo v tem primeru moralo oblegati hišo? Nekateri so trdili, da, drugi so rekli, da ne; še drugi so govorili o strelskih jarkih in o razstreljevanju. Ženske spet so se pomenkovale o tem, ali naj orožništvo koraka navkreber peš ali pa na konjih. Vsi so pa bili enega mnenja v tem, da je zadeva kritična ali nevarna; celo naš župnik je to dejal. Poziv na orožništvo mu ni bil nič kaj po volji. Ni bil zavzet za zapleteno ravnanje. O pravem času krivca pošteno našeškati in s tem naj bo stvar opravljena.

Orožništvo je dospelo. Ljubezniv fant, že nad dvajset let, z nasajenim vojaškim bodalom, v visokih škornjih, na glavi je imel čelado, ki si je s svojim topim gumbom na vrhu zelo prizadevala, da bi bila podobna pruski čeladi s konico zgoraj. Mladič pod njo je k temu kar najbolje pripomogel. Šel je z velikimi koraki in strumno po vaški cesti navzgor in svojemu rožnatemu obličju, posejanem z rjavimi pegami, je dal grozansko oster izraz.

Šolska mladina je bila navdušena. Orožništvo je bilo povabljenost na kosilo pri župniku Sicer se je hotelo, zvesto svoji dolžnosti, takoj lotiti lova na ljudi, toda župniku se je posrečilo prepričati mladega moža, da se mora poprej okrepčati. To je župniku orožnika zelo priljubilo, češ, da je pokazal svojo dobrosrčnost, in celo kosilo je porabil v to, da ga je prosil, naj bo previden, potrpljiv in naj dobrohotno prigovarja tihotapcu; končno je celo dosegel, da bi smel sam iti z njim ter najprvo govoriti z "Makaronijem" — ne z "morivcem".

Naš župnik je dejansko in zares šel z orožnikom, do roba gozda spremljan od svojih zvestih pristašev in neutolažljive "La Pepie". Vsi so seveda hoteli iti z njim, vsem na čelu "La Pepie". Prečastiti si je moral to ostro prepovedati, ker je bil po pravici mnenja, da bi se prav gotovo kaj zgodilo, če bi se Italijan moral vdati vpričo toliko ljudi. Njegovo čuvstvo poštenja bi mu tega nikoli ne dovolilo.

"Torej, 'La Pepie', ne kisaj in ne cmeri se, obriši si nos in hajdi domov!"

Če bi šlo vse po sreči, bi imel biti župnik z ujetnikom in orožnikom vred že doma najdalje ob večernicah, ko zvoní zdravamarijo.

Da — ob večernicah, moji dobri ljudje! Bila je že tema kakor v rogu, toda o župniku in

orožništvu še ni bilo nobene sledi. "La Pepie", župan in voditeljica so namesto njega kakor blazni gonili zvon, ko so že prepozno jeli zvoniti zdravamarijo.

O! takrat ni bilo slovesne molitve za dober večer in lahko noč. Bilo je viharo zvonjenje pred nebeškimi vrati, zelo odločna silna prošnja za pomoč.

Nebo je bilo nemo. Nihče ni odgovoril. Našega župnika ni bilo nazaj. Ni ga bilo domov ta večer, ni ga bilo to noč, ni ga bilo...

Proti polnoči so opremili rešilno krdelo, dve patroli ali obhodni straži, do zob oboroženi. Francoski je bila na čelu voditeljica, mila in junaška kakor Devica Orleanska Ivanka Dark, švicarsko je pa vodila "La Pepie" kot tolmač in tuleči derviš. Nič niso našli, kar bi bilo podobno župniku ali orožniku.

V gostilni zgoraj, ki jo je objemalo mirno spanje, so bili zvedeli, da se je bil župnik zvečer dolgo zabaval z ujetnikom in da sta le-ta sedela v dobri sobi z orožništvom vred in da so nato odšli skupaj mirno, da, malone veselo. Kaj se je utegnilo spotoma zgoditi?! Naj bo, karkoli, "Makaroni" je vsega zmožen.

Solnce je stalo visoko na nebu, ko sta obe patroli po rosnih travnikih nizzdol korakali v vas, neprespani, resni in tihi, s povešenim orožjem, kakor pri kakem pogrebu.

Toda ob robu gozda spodaj obstane "La Pepie" nenadoma kakor ukovana, nato sklene nekajkrat kakor blazna roke nad glavo in skoči z drznim skokom v precej globok jarek med gozdom in cesto.

Ljubi ljudje, ali mi verjamete ali ne: tamkaj je pod gorko seneno odejo spal blaženo se smehljaje naš župnik, z glavo se je dotikal glave orožništva.

"Prečastiti," je zakričala "La Pepie". Župnik odpre eno oko ter ga spet naglo zatisne.

"Strašno," je mrmral napol v sanjah.

Orožništvo se je hitreje zbudilo. Najprej z veselo popevko, nato z bučnim smehom je hotel vrli mladenič vse objeti in je vsakemu rekel: "bratec". "La Pepie" si je objem zelo odločno prepovedala, nenadoma pa prične nato orožništvo robantiti.

"Kje je moja čelada, kje je moj casque?"

"Posodim ti pokrivalo, tovariš," je zagotavljal slovesno župnik, ki se je bil zdaj tudi otajal. Toda s pokrivalom orožništvo ni bilo zadovoljno, hotelo je na vsak način imeti svojo čelado. Mladenič se je zaklinjal, da se brez

“kaska” ne more vrniti domov, češ, da je brez čelade osramočen, vsa njegova karijera bi šla s čelado k vragu. Skoraj jokalo je. Morali so ga s silo vleči proč, medtem ko je šel drugi del patrole iskat čelado.

Nič niso našli.

Spotoma je orožnik bridko tožil: “Vse je bilo prelepo, vse se je tako dobro steklo, župnik je bil morivcu tako lepo prigovarjal in mu zbudil ve- ve- da, vest, morivec ni robantil, nasprotno, trkal je z njima, bil je dober dečko, s seboj sta ga vzela pod pazduho — toda spotoma se je očitno zgubil s čelado.

Povratak nizdol v vasi, brez ujetnika in brez zmagovitih znamenj, ni bil zmagoslaven pohod. Vrnitev bi bila postala nezgoda brez dobrega duha, ki je našega župnika očitno vedno spremljal. Ta dobri duh je šel, kakor je bilo videti, to pot v “Makaronija”. Ko se je namreč prikazala vrsta pred cerkvijo, je stal pred vrati “morivec”, kakršnega so poznali pred njegovim zločinom, majhen, živ, tenak, sipajoč iskre življenja in dovtipa.

Treba je tudi to priznati, bil je dober dovtip: stal je tukaj, pokonci kakor na “pozor”, desnico je držal dvignjeno v pozdrav ob zavihanju čeladi, vojaško bodalo je imel nasajeno na puški in režal se je z vsem obrazom. Orožništvu je pri pogledu slabo postalo.

“Še to tudi,” je mrmral, “še to tudi” —

Naš župnik se je lomil od smeha in bobnal po plečih “Makaronijevih”: “Ti si številka!” in strmел je na orožje.

Nato se je sklonil k voditeljici in ji skrivnostno zašepetal v uho: “Voditeljica, povem vam, lamotski župnik ga ima en kozarec preveč.”

Vse okoli njega se je smejalo, celo voditeljica je imela rahel tenak smehlaj okrog usten.

“La Pepie” je pa stala ob strani, blede, osramočena, podoba nemega obupa. Nekaj se je zgrudilo v priletni gospodični. Jokala je. Tedaj dvigne župnik roko: “‘La Pepie’, bil je zadnji!”

Tako je tudi bilo.

Nikomur se ni nič žalega zgodilo. Orožništvo je šlo častno nazaj na svojo postojanko, potem ko sta bila “umaknila” narednik svojo tožbo in carinski uradnik svoje rane. In “Makaroni” se je umaknil od svojega tihotapstva.

Edino, kar se nikoli ni umaknilo, je bila beseda našega župnika:

“Poslednji kozarec preveč.”

PISMO JEZLJIVCU JANEZU

NASPROTJA.

OBČUTLJIVI ljudje so malenkostni. Vsako stvar ne vem kolikokrat pretehtajo in če se jim zdi, da je naperjena proti njim, jo denejo pod povečevalno steklo, da je v njih očeh še mnogo večja, potem pa naredijo celo vojsko radi tega. Kadar pa oni sami kaj rečejo svojemu bližnjemu, se pa na moč čudijo, ako je kdo radi njihovih besed užaljen. Miren in uravnovešen človek bo presojal besede in govorjenje svojega bližnjega z njegovega stališča ter bo znal izgovoriti in opravičiti marsikaj, medtem ko bo občutljivi človek povsod sumil, da mu nastavljajo zanke, smatral bo, da je storjeno iz hudobije, kar je bilo le iz nepazljivosti. Taki si domišljujejo, da je vse proti njim in da jih videti ne morejo, da jih preganjajo, ovirajo njih delovanje in bogve kaj še vse.

Zato pa so občutljivi ljudje tudi krivični, ker sodijo krivično, brez prave in resnične podlage vsakega sumničijo, v katerem vidijo svojega nasprotnika. Celo na maščevanje mislijo, kot da je povsem opravičeno. Občutljivost je torej kotišče mnogih napak in povzroča mnogo slabe krvi v samih občutljivih ljudeh in v okolici.

Kako vse drugačen je miren človek! V svojem govorjenju, mišljenju in delovanju je velikodušen, nikdar ozkosrčen. Pri njem se ni treba sprati spraševati, kakšnega razpoloženja je; ni na njegovem čelu temnih oblakov, spod katerih švigajo bliski in lete besede kakor zastrupljene strelice naokrog. Miren in umerjen človek se ne prenaagli in ne zaleti, da bi drugi dan moral preklicavati, kar je v svoji nagli nepremišljenosti zagrešil. Miren človek je kakor lep sončni, a ne soparni dan, ko se je bati popoldanskih neviht. Taki ljudje so z vsakim dnem bolj prikupljivi. Občutljivi pa nas utegnejo vsak trenutek presenetiti s svojim pritoževanjem in jadikovanjem.

Naravno je, da bi morali v Zveličarjevi šoli z vsakim dnem postajati mirnejši, manj občutljivi. Pri njem bi se morali naučiti krotkosti in potrpežljivosti, obzirnosti in razumevanja za bližnjega. Ako pa smo vedno na istem mestu, je znamenje, da svoje dolžnosti nismo spolnili. Človek, ki nad seboj dela, mora postajati ka-

kor vino, vsak dan mirnejši, vsak dan čistejši in boljši. Ne sme vendar vedno vreti, kipeti in se peniti.

SPROŠČENJE.

Mnogokrat se je boriti proti jezi. Pa kako? Različni ljudje uporabljajo različna sredstva. Jezo, oziroma razburjenje zadušiti v sebi, seveda ni lahko niti zdravo ni. Jeza je kakor strup, ki ga je treba izločiti iz organizma. Znanstveniki zatrjujejo celo, da žalost in jeza razkrajata celice v organizmu, medtem ko veselo razpoloženje pospešuje njih razvoj. Bo torej nekaj resnice na tem, da je jeza strup, ki ga je treba izločiti iz duše. Ako želodec ni prebavil, človeku dela težave. Glava začne močno boleati in boli, dokler želodec neprebavljene ali škodljive snovi ne vrže iz sebe. Kakor tvor, ki se dela na telesu. Kako kljuje in zbada, dokler se nabira gnoj v njem, ko pa se iztisne, potem ponehajo tudi bolečine. Podobno se je treba iznebiti tudi jeze, kadar te je zagrabila. Zgodi se pa to lahko ali tako, da se pogovoriš s človekom, do katerega imaš zaupanje, in vržeš iz sebe, kar te boli, ali da potožiš Bogu v zaupnem pogovoru z njim, nikdar pa ne smeš kuhati jeze v sebi, ker bi ti grenilo življenje in jemalo voljo za delo. Na en ali drug način mora priti do duševne razbremenitve.

Ko se je vročega dne nagrmadilo oblakov, se je v njih nakopičilo tudi mnogo električne energije. Ko je je le prepolno, se ta sprosti iz oblaka, zabliška se, zagrmí. Ko se pa oblaki iztresaajo, ko se je ulil dež iz njih, se ozračje razčisti, soparice ni več. — Molčanje je dobro in plemenito, toda spremljati ga mora zavest zmagovitega samopremagovanja. Ako je molk le kot zadušena jeza, tedaj ni zdravo, bilo bi mnogo bolje, da bi se iztreskalo in izgrmelo, potem bi ne bilo onega duševnega pritiska, ki je za duha tako moreč.

Nekateri si pomagajo k razbremenjenju tako, da krepko povedo kako besedo. Ta beseda mora biti kajpak nedolžna, ne pa kletev.

Nekdo je imel navado tolči po stenah, ko ga je prijelo, da bi v jezi izbruhnil. Tolkel je, da so mu pesti zatekle. Stene so bile odbijač. Nobene druge škode ni bilo, kot da so ga bolele pesti.

Klin se s klinom izbija, pravijo nekateri, zato vračajo milo za drago. To pa je v popolnem nasprotju z Jezusovimi načeli in zapoved-

mi, ki pravi, da moramo slabo z dobrim vračati. "Ako te kdo bije po desnem licu, mu nastavi še drugo" (Mt 5, 39). Sovražnike moramo ljubiti, ako hočemo biti kaj boljši, kot so pogani.

Ni s tem rečeno, da si svoje pravice ne smemo iskati in pridobiti. Lahko, toda ne nasilno, ne z orožjem in s stisnjenimi pestmi ter v jezi, ampak opirati se moramo na razloge, ki kaj drže.

So pa tudi ljudje, ki se opirajo na čisto razumske razloge, češ, da je vendar nespametno jeziti se, ko tako nič ne pomaga, kvečjemu škoduje, ali da je nedostojno človeka. Pаметen človek tudi ne mara bližnjemu delati težkega življenja, saj je že tako polno bridkosti. Taki ljudje so pač velikodušni ljudje in želijo bližnjemu le dobro in z občudovanja vredno potrpežljivostjo delujejo nad seboj.

Dva zankonska sta si ob poroki kupila sliko presv. Srca in sta jo obesila na steno nasproti posteljam. Obljubila sta si bila pri poroki, da se ne bosta prepirala in jezila drug drugega, ampak bosta v takem slučaju, ko bi hotelo priti do spora med njima, pogledala na sliko presvetega Srca, ki je bilo krotko in ponižno, ter si koj odpustila. Sleherno jutro, ko sta se zbudila, sta zagledala sveto sliko in obenem se jima je obudil spomin na obljubo. Trideset let je minulo in nikoli ni prišlo med njima do prepira, ker sta se vzorovala po krotkem in odpustljivem božjem Srcu.

Vsak, kdor se jezi vdaja, priznava svojo нравno slabost. Lahko bi ga vprašali: Kako, ti, ki praviš, da si kristjan, pa se jeziš? Ali ne pravi Apostol, da Bog Oče hoče tiste, ki jih je izbral, da naj so podobni njegovemu Sinu? On pa je dejal: "Učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen." Jezljivec si sam daje ubožno spričevalo in dokazuje, da je strahopetec in slabič, ki samega sebe nima v oblasti.

BLAGOR KROTKIM . . .

Med Abrahamovimi in Lotovimi pastirji je nastal spor radi pašnikov. Tedaj je dejal Abraham svojemu nečaku Lotu: "Spor je med mojimi in tvojimi pastirji zaradi paše. Povej mi, kam želiš iti. Ako greš na desno, grem jaz na levo, ako pa ti želiš na levo, grem jaz na desno, da ne bo prepira. Mirno sta se razšla in ostala prijatelja, kakor poroča sv. pismo. Abraham je odnehal, pa zato ni bil nič manj velik, nasprotno, prav zato je postal velik v očeh božjih in človeških.

Neki mojster je povpravljajl avto, ki se je na cesti pokvaril. Okrog stoječi so preklinjali motor in firmo, da je tako nesolidna, le mojster se ni vznemirjal. Privijal je in odvijal in iskal napake. Mislil je, da bo šlo. Zavrtel je motor, pa ni vžgal. Spet so letele kletvine, le mojster je bil tiho in je mirno iskal naprej. Zlezel je pod stroj in pregledoval in urejeval. Spet je zavrtel, pa spet nič. Jeza navzočih se je stopnjevala, le mojster je bil popolnoma miren. Popravljajl je, potem je spet zavrtel in — vžgalo je. Človek, ki se zaveda, kaj premore, bo ostal miren, ker ve, da mora iti. Ta zavest ga bo spremljala povsod, zato bo ostal miren. Kdor pa je jezljiv, bo nemiren, naj gre kamor hoče, magari v puščavo. Tako se bere v starih knjigah o nekem puščavniku, ki se je poslovil od svojih sobratov v samostanu, češ, da nima miru med njimi, ker ga neprestano pripravljajo k jezi. V puščavi je bil sam. Nekoč je šel na delo. Bila je huda vročina, vzel je s sabo vrč vode in ga postavil na tla. Ko se je vrnil, da bi pil, je našel vrč prevrnjen in vodo razlito po tleh. Jezzen je pograbil vrč in odšel k studencu po drugo. Spet je šel na delo in spet se je vrnil k vrču, pa zopet je bil prevrnjen. Zdaj mu je bilo dosti. Razkačilo ga je, pograbil je vrč in ga treščil ob kamen, da se je razletel na sto kosov. Šele ko je pobiral črepinje iz peska, je prišel k sebi in se zavedel, kako nespametno je ravnal. Premišljeval je in prišel do prepričanja, da tudi v samostanu niso bili njegovi sobratje krivi nesoglasja z njim, ampak on sam. V njem samem je bilo ono ognjišče, odkoder so bruhali plameni jeze. Vrnil se je v samostan in se vadil v premagovanju svoje jezljivosti. Odslej mu je bilo življenje tudi med sobrati lahko.

Človek velikokrat vali krivdo na vse druge, samo sam nase ne, pa bi moral prav v sebi iskati vzroka.

Edino pametno je, če kdo hoče mirno živeti, da vzame v roke vajeti in ne dovoli svojim strastem, da bi divjale po lehah njegovega srca kakor podivjani konji preko polj. Premagovati samega sebe, v tem je vsa skrivnost mirnega življenja. Ako si razdražljive narave, pomni to: ničesar se ne loti, ničesar ne stori, dokler se popolnoma ne umiriš.

Tudi besede sv. evangelija bodo ostale vedno resnične: "Blagor krotkim, ker bodo zemljo posedli."

O POTRPEŽLJIVOSTI

TEŽKO je v takem domu, kjer prebivajo nervozni, nemirni ljudje. Pride majhna stvarca, malenkosten drobec, ki ga drugje še opazili ne bi, v takem nemirnem domu se izpremeni v velikansko skalo, ki pade z gromom in bučanjem v vzburkano valovje. In glasovi narastejo, vrata treskajo, razvneti živci vzplamtijo — prepir in jok — in otroci, kako je otrokom v takem domu? Če že niso vzburljivi po krvi, postanejo razdražljivi radi takih viher in ujm in imajo v poznejšem življenju sami prav take domove in so nesreča zase in za druge.

To je bolezen. Malo je zunanjih pripomočkov, ki bi ugodno vplivali na tako bolezen. V notranjosti pa imamo za tako nervoznost, za tak nemir in vihravost neizčrpno zdravilo, ki mu pravimo potrpežljivost, obvladanje samega sebe. Potrpeti pa moramo sami s seboj in potrpeti moramo z drugimi osebami, ki so v našem domu.

Po različnih potih dosežemo potrpežljivost sami s seboj. Premisli večkrat svojo lastno osebnost, kako je ničeva, kako malenkostna, kako je časih naravnost podla. Če bereš ali slišiš o kakem zločinu, ne obsojaj dotičnega človeka, temveč se spomni, da bi bil ti sam storil mogoče še kaj hujšega, če bi bil tako slabo vzgojen, bival v tako slabih družbah, izgubil v rani mladosti starše itd. Pomisli tudi na veliko skrivnost božje pomoči. Slavna nemška pisateljica (Handel-Mazzetti) izgovarja nesrečnika: "Ne obsojaj ga! Ali ni imel on morda manj milosti kot ti? Kaj se hvališ?" Ta božja pomoč pa ne prihiti kar nenadoma iz neba. Počasi prihaja — zatorej moraš potrpeti takorekoč tudi z Bogom, čeprav je čudno slišati kaj takega. A ker smo tako nestrpni, ne utegnemo dočakati izpolnitve svojih prošenj, zato smo še bolj nemirni in obukujemo. A Bog je počasen, silno počasen, človek pa je nagel kakor vihra. In ne precenjujmo svoje osebe! Ne mislimo, da se mora vse vrteti le krog nas, da se mora vse zagledati v nas. Ker življenje ni tako, smo razočarani, užaljeni, nervozni in nepotrpežljivi. Za borbo tega življenja pa potrebujemo miru, notranjega miru, in potem se umiri tudi naša zunanja oseba. Težka pota so to, izlepa in izlahka ne prideš do njih. Venomer moraš paziti nase, na svoje misli in besede, preudarjati

jih moraš, obsekavati in piliti venomer. V tem se navadiš potrpežljivosti. Ne misli, da ne zmoreš kaj takega, ker imaš preveč skrbi in preveč dela za družino. Prav v teh skrbih in v tem delu najdeš toliko kotičkov, kjer se moraš zatajiti, premagati in potrpeti. Zaželiš si zabave, vedrih besed, lepih oblek, lepega stanovanja, pa nimaš sredstev za vse to. Ne vznemirjaj se radi tega, ne pusti, da prevzame nejevolja tvojo dušo! Pomisli rajši na one, ki so v hudi bolezni, na one, ki še svoje strehe nimajo, in na one, ki nimajo niti zadostne obleke niti hrane. In še pomisli, kako bi ti bilo še vse bolj hudo, če bi izgubil samo košček tega, kar ljubiš zdaj, na čemer ti zdaj visi srce. Glej, imaš zdrave otroke — kako bi ti bilo, če bi prišla čez noč bolezen, kar bi bilo tako naravno in vsakdanje? Imaš preprosto, a čedno stanovanje. Kako bi ti bilo, če bi izbruhnil požar, kar bi bilo tudi čisto vsakdanje? Imaš zadostno hrano in vsega toliko, da ne trpiš izrednega pomanjkanja. Kako bi ti bilo, če bi te iznenada zadela huda nesreča in bi ti odšlo vse to? Ljubiš moža, otroke, svojce — kako bi ti bilo, če bi mahoma prišla zadnja ura zate? Če vse to premisliš, vidiš, da ti je dobro in nimaš vzroka, da jadikuješ in se razburjaš in vznemirjaš sebe in druge. Pa če ti odidejo vse pozemske dobrine in si sam samcat s svojo nesrečo, boleznijo, bedo ali s kakim drugim križem, ali imaš pravico, da se pritožuješ? So nekje jame, so brazgotine, ki so nastale zaradi tebe — in te je treba zasuti in izravnati, zato trpiš. Tako dospeš po raznih potih do potrpežljivosti s svojo osebo in potrpeti moraš tudi z drugimi ljudmi. Če na ta način meriš in preudarjaš sebe in se vadiš v potrpežljivosti, je nemogoče, da bi rohnel na druge osebe. Saj presoja človek druge navadno sam po sebi — in če boš meril druge s tisto mero, kakršna ti je pripomogla do potrpežljivosti s samim seboj, tedaj boš videl v slehernem sočloveku istega trpina, ki se bori z življenjem in ki ima nebroj lastnih križev. Tako živci ne bodo zapovedovali tebi, ampak boš ti zagospodoval nad njimi. Duša mora biti zdrava, da bo zdravo telo. Z boleznijo se ne opravičuj preveč. Tudi bolezen utegnemo skrbeti na majhen del, če se obvladamo in ne ljubimo le svoje lastne osebe. Tak bolnik, ki vidi le sebe, je kakor pekel za sleherni dom. Vse se mora ravnati po njegovih željah, ki so časih vse nedosledne in muhaste. Vendar je bolezen nekaj, kar le utegnemo opravičiti. In če mora imeti celo bolnik potrpljenje

s svojo boleznijo, kako potrpežljivi moramo biti šele vsi tisti, ki imamo opravka z njim!

Vseposod je potrebna potrpežljivost. Potrpeti moramo sami s seboj, potrpeti s svojci, potrpeti z razmerami, potrpeti z vsem onim duhom, ki vlada naši dobi.

Dandanašnji je potrpežljivost potrebna tem bolj, ker nam nedostaja vsega onega, kar bi nas utegnilo zares zadovoljiti. Zatorej odstranimo razburjenost in jo potisnimo v skrajni kotiček svoje duše, iznebimo se čmerikavosti, ne pustimo, da nas obvlada jeza in smo sužnji svojih živcev! Sicer bodo naši domovi vsi megleni in slabotni. "Solnce, naš gospod brat!" je vzklikal sv. Frančišek Asiški. Zatecimo se k solncu in ga pritismo na svoje srce, da bo v naših domovih, da bo sijalo v naše sobe in se svetlikalo v očeh naših otrok.

Neutešni vdovec

Brivcu Milovarju je umrla žena. Njegov prijatelj, krojač Iglič, ga je spremljal in podpiral na žalostni poti na pokopališče. Vse njegove tolažilne besede ubogega Milovarja niso mogle utešiti. Opetekaje se, je visel na krojačevi roki. Kar se le-temu zazdi, da mu usoda sama ponuja tolažila: bogata, pa še prav mladikava vdova Hrepenelka je gledala skozi okno svoje štirinadstropne, jako dobičkonosne hiše.

"Tu gori poglej," poskuša Iglič čustveno in obzirno tolažiti brivca, "tu gori poglej, vidiš, to bi bila zdaj nevesta zate!"

"Le kako moreš kaj takega misliti," odvrne skoraj užaljeno Milovar, "zdaj, ko gremo šele ljubo ženo pokopavat. Sploh se svoj živi dan več ne oženim, sem imel svojo staro preveč rad."

In so jo pokopali.

Domov grede gresta brivec in krojač isto pot, kakor sta šla na pokopališče. Iglič se ni upal več, da bi obrnil pogovor na bogato štirinadstropno vdovo. Hipoma pa od žalosti strti in neutešeni soprog sredi ceste obstoji ter s solznimi očmi in s tresočim glasom vpraša: "Kje praviš, da je prej skozi okno gledala?"

Dvoumno vprašanje.

"Ali bi morda radi žganja?"

"Oprostite, gospa — je li to radovednost ali povabilo?"

JEZIKI

NOV kralj je zasedel prestol in se hotel prepričati, kako žive ljudje v njegovem kraljestvu. Šel je preoblečen po deželi in videl, da so ceste dobre, železnice hitre, šole lepe, hiše prostorne in snažne, cerkve bogate, tovarne velike in vojašnice mogočne. Polje je bilo skrbno obdelano, gozdi vsi zarasli, živina zdrava, ljudje pa delavni in iznajdljivi. Cveteli sta trgovina in obrt, zaslužek so imeli drvarji, rudarji in pisarji, zakaj denarja je bilo dovolj med ljudmi in v hranilnicah.

Res je bilo marsikje po nesreči, neumnosti ali zaradi lenobe tudi kaj revščine. Ampak za bolnike so bile bolnice, za onemogle hiralnice, za zapuščene otroke sirotišnice in zavetišča. Pa je bilo vrh vsega še dosti premožnih ljudi dobrih rok, ki so dajali vbogajme in skrbeli, da razen pesnikov in umetnikov ni nihče v deželi od gladu umrl.

Po pravici rečeno, boljše je bilo, kakor si je bil kralj sam mislil.

Vendar se mu je zdelo, da ne vlada srečni deželi. Ljudje so kazali nekam čemerne, jezne ali žalostne obraze. Kralj bi bil rad tega ali onega povprašal, kaj ga teži, a ni maral, da bi ga kdo prepoznal. In kaj lahko bi ga bil, ker je njegova slika visela že po vseh uradih, šolah, trgovinah in krčmah.

Nejevoljen, ker ni vzroka dognal, se kralj vrne v mesto. Truden posedi na klopi v mestnem vrtu. Pred njim so se igrali s peskom majhni otroci, a za njim sta obstala v pomenku dva častitljiva gospoda. Prvi gospod je dejal:

“Kako sem se pred tridesetimi leti veselil, da bom v sodniškem poklicu ljudem delil pravico! Če pa pomislim nazaj, sem poslušal trideset let skoraj samo tožarjenje radi jezikov. Da bi smel, bi bil dal največkrat zapreti tožitelja, toženca in vse priče. Pojutrnjem grem hvala Bogu v pokoj. Potem bom hodil sem otroke gledat. Ti se brigajo lepo vsak zase in za svoj kupček peska. Če se včasih malo stepejo, se pa vsaj ne obrekujejo in ne opravljajo ne.”

Drugi gospod je pripomnil:

“Res, na svetu je samo opravljanje in obrekovanje. Ljudem bi bilo treba jezike porezati.”

Kralju se je posvetilo. Vnovič je odšel preoblečen po deželi. Prvikrat je samo gledal, zdaj je tudi poslušal in prisluškoval.

Pogovarjala sta se dva trgovca. Nista se menila o svojih kupčijah, ampak udrihala po tretjem in četrtem. Potem je šel prvi k tretjemu in povedal, kaj je govoril drugi. Drugi je šel pa četrtemu pravit, kaj je govoril prvi in nazadnje sta skupaj obirala prvega in tretjega.

Podobno je bilo pri vseh stanovih. Ni bilo razlike ne v mestu, ne v vasi, ne v graščinah, ne v kočah, ne pri moških in ne pri ženah. Povsod opravljanje in obrekovanje, potem pa jeza, žalost, zamere, prepiri in tožbe.

Posebno hudo so se med seboj objedali pesniki in umetniki. Nekateri od samega zalehtavanja v druge sploh niso več utegnili, da bi sami še kaj lepega napisali, naslikali ali izklesali. A kar je kralja najbolj bolelo, celo šolarji niso doma pravili, kaj so sami znali ali kaj so se novega naučili, le o sošolcih so vedeli povedati, kako niso znali in kako so bili v šoli kaznovani. Po poti so se pa z jezikom zbadali in dražili, namesto da bi bili prijatelji.

Res je kralj našel še ljudi, ki niso o nikomur žalega govorili, a ti so bili žalostni, ker jih drugi niso pustili v miru. Malo je bilo toliko pametnih, da si niso dali kvariti dobre volje in se za vse čenčanje sploh zmenili niso.

Kralj se je uveril, da sta imela ona dva gospoda prav. Vrnil se je v svoj grad in si dejal:

Če se pomisli, ljudje niso sicer toliko hudobni. Saj hodijo v cerkev, obiskujejo bolnike, skrbe za sirote in dajejo vbogajme. Nekateri celo obilo. Le strašno so nespametni. Naj bi vsi tisti, ki kaj potrebujejo, porabili za koristno delo čas, ki ga potratijo z opravljanjem in obrekovanjem, pa bi si gotovo pomagali. In če bi vsak, kdor se ne čuti srečnega, ta čas premišljeval, kaj ima že dobrega na svetu in kaj lahko še doseže, bi bil nazadnje tudi bolj zadovoljen. Morda bi celo pesniki in umetniki kaj zaslužili, če bi več mislili in delali, pa manj govorili.

In ker se je kralj zavedal, da je dolžan skrbeti za srečo ljudi v svojem kraljestvu, je dal postaviti:

“Prepovedujem v svoji deželi opravljanje in obrekovanje. Vsem, ki jih biriči zalotijo, da so kršili to postavbo, bo rabelj prvo nedeljo po sv. Janezu Nepomuku na glavnem trgu jezike porezal.”

Postava je bila oklicana, biriči in ovaduhi so se razkropili po deželi in ječe so se napolnile.

Tudi pesnikov, umetnikov in šolarjev je bilo dosti v ječah, zakaj postava je bila neusmiljena in biriči še bolj.

V nedeljo po sv. Janezu Nepomuku je minister opozoril kralja, da bo rabelj zasačenim opravičljivcem in obrekovavcem jezike porezal, in odpeljala sta se na glavni trg. Kralj je bil dal postaviti še jeseni, sv. Janez Nepomuk je pa 16. maja. Ves ta čas je imel dosti drugega posla. Zato je šele spotoma ministra vprašal o uspehu postave.

"Nekateri jo jako hvalijo, drugi pa . . ." Minister ni vedel, kako bi dejal.

"Le odkrito povej vse, kar veš in kar sam misliš!" ga bodri kralj.

"No, ljudje pač zdaj ne obrekujejo, ker se bojijo," reče minister. "Vendar, toliko pametni niso, da bi se kaj drugega menili ali česa koristnega lotili. Molčijo in so prepričani, da je postava krivična. Tvoja moč je velika, lahko napoveduješ vojne, lahko ukažeš marsikaj, a moja misel je, da z nobeno postavo ne moreš usiliti pameti ljudem, ki je sami nimajo." Tako je povedal minister prav od srca.

Pripeljala sta se na trg. Trobentači so zatrobili, bobnarji udarili po bobnih in župan je pozdravljal kralja. V dolgih vrstah so stali obsojenci v razvezanih čevljih, kakor je bilo v deželi zanje že od nekdaj zapovedano in navada. Pred njimi se je sprehajal rabelj v rdeči halji z velikim ostrim nožem v roki. Včasih si je izpulil iz redke brade kocino, preskušal na njej bridko ostrino noža in se zarežal, da je obsojenec kar zazebl. Naokoli se je gnetlo ljudstva nič koliko.

Kralju je bilo od sile žal, da je dal kedaj postaviti, zakaj grešnikom in gledavcem se je na obrazih poznalo, da je imel minister prav. Seveda, kar je bil ukazal, je ukazal in postava se ne preklicje tjavendan.

Ljudje bi dejali: Kakšen kralj je to?

Kralj je počasi premeril dolge vrste obsojencev v razvezanih čevljih in posebno črno pogledal šolarje in umetnike. Potem je poklical k sebi rablja, mu še nekaj naročil in dal znamenje, naj se kazni izvrši.

Bobnarji so bobnali, trobentači so trobili, obsojenci so odprli usta in iztegnili svoje grešne jezike, rabelj se je pa sklonil in porezal z bridkim ostrim nožem vsem opravičljivcem in obrekovavcem jezike — v čevljih.

Postavi je bilo ustrezno. Ljudje so vpili živijo, župan se je priklanjal, minister čudil,

kralj pa zadovoljno smejal, da mu je Bog dal še pravi čas dobro misel.

Sodbo so gledali tudi vsi mestni čevljarji. Ko je rabel začel iz čevlje jezike rezati, so bili veseli, da bo kaj zaslužka zanje. Ko so pa videli, da obsojenci sami pobirajo in spravljajo jezike, so vedeli, da si jih misli vsak sam nazaj prišiti. In ker so ljudje že taki, da se najrajši pomudijo pri misli na zaslužek in dobiček, so čevljarji še naprej ugibali, kako bi vendarle do njega prišli.

Prvi si je mislil, zaradi porezanih jezikov pri čevljih bo še dosti zbadanja in zamere. Bolje bi bilo, da bi pri obutvi sploh jezikov ne bilo! Premišljeval je toliko časa, da je iznašel šolne brez jezikov.

Drugi je prav tako mislil pa začel delati škornje, ki tudi nimajo jezikov.

Tretji je dejal, če se zmuznejo človeku v obuvalu jeziki v stran, kar je posebno pri otrocih rado, bodo vsi mislili, ni jih, rabelj jih je porezal. Jeziki morajo biti daljši in vidni. Začel je delati take šolne, ki so imeli široke konce jezikov še zapognjene in po vrhu položene čez čevlje.

Kakor tretji, je sodil četrti, ampak je uganil, da se jeziki ne morejo nikamor izmuzniti, če so za oba roba prišiti. Tudi moča ne more potem v čevlje. Ta je z gojzercami ustregel lovcem, hribolazcem, smučarjem in sankarjem.

Peti, ki ni nič mislil in premišljeval, je delal pa še kaj naprej čevlje po starem.

In od takrat imamo tako različno obutev.

Ali kaj, ali nič (če komu kaj daš, daj da bo kaj vredno, ali pa rajši nič ne daj).

Bolje je bosa trnje meti, kakor vdovca (ali pijanca) vzeti.

Bolje je svetiti pred seboj, kakor pa za seboj (bolje je preskrbeti za svojo dušo pred smrtjo, kakor po smrti).

Bolje je vzeti fanta pod kap, kakor pa vdovca v grad.

Boljša je ena ženska, kot devet moških (glede usmiljenja za dobrote deliti).

Boljši je kos kruha v žepu, kakor pušelj za klobukom.

Brez krompirja ni kosila.

POLNE NEDELJE V KOLEDARJE!

Ne le za nas in za drugi svet, tudi za družbo in za ta svet je nedelja polna pomena. Posvečevanje nedelje ima zelo velik socialen pomen. More se tudi reči: Kakršna nedelja, takšna bo tudi družina in družba. Ni ga uspešnejšega jeza zoper naval komunizma z vso duhovno in telesno bedo, ki jo prinaša, kot je polno posvečevanje nedelj in praznikov.

Svet je danes pač bolj kot kdaj nerazpoložen, žalosten in bolan. Polno zdravnikov je okrog njega, ki mu dajejo recepte, kako naj izide iz socialne bede in kako naj se oprosti drugih bed, ki ga stiskajo, pritiskajo in davijo.

Kristus prinaša darila in zdravila, ki so dobra za dušo in za telo, za posameznika in za družbo. Zato:

Polne nedelje v naše koledarje! Dajte zopet Bogu, kar je božjega; dajte duši, kar je njenega; dajte in privoščite sebi odpočitek, veselje, razvedrilo, ki imate do njih pravico: občutili boste, da se zdravje vrača v vas in v družino. Če vas bo mnogo, ki boste zopet uvedli polne nedelje v vaše koledarje, boste kmalu zapazili, da se zdravje in veselje vrača tudi v družbo, v družino in v človeštvo.

*

Bog je ljubezen. Bog je le ljubezen. Njegov dan izžareva ljubezen. Naj torej sije nad nami: naj obseva in ogreva telesa in duše, družine in vasi, mesta in države, mladeniče delavce in kmete, dijakke in uradnike, obrtnike in trgovce, voditelje in tudi bolnike: vzcveteli bomo kot vzcvete mlada pomlad ko jo je obililo sonce in ji podelilo bujno zmago nad mrzlo in žalostno zimo.

Naše hrepenenje bodi: Nedelje, polne nedelje do naših tednov! Pravico imamo do njih! Priporimo si jih! Močan jez bo to proti navalu povodnji, ki grozi svetu in nam.

Če bi bilo (pri Bogu) mogoče, bi se Bog kesal treh reči: ker je dal človeku prosto voljo — ker je dopustil vesoljni potop — ker vzame malim otrokom mater.

Če bi nevoščljivost gorela, bi ne bilo treba nič drv.

NEMŠKI državnik L. Windhorst je po 50 letih skupnega življenja z ženo, lahko brez oklevanja zaklical svojim častivcem: "Vso hvalo prepuščam zlatoporočenki, žena me je napravila velikega v vaših očeh. Njej se moram jaz, se morate vi zahvaliti, za vse, kar sem storil Bogu, Cerkvi in domovini." — Takih žena ni treba iskati samo v prošlem stoletju, tudi v našem stoletju jih najdeš, iskati jih ni treba le pri višji gospodi, tudi v hišicah, kjer so skromnejši in ubožnejši doma, jih boš lahko pozdravil. Niso bele vrane.

Priproste evangelistke sreče, miru in ljubezni, ki so svojim možem res pobuda dela, vir utehe v težavah in duhovnice, ki blagoslovljajo njegova pota in mu sproti spreminjajo njegove žulje in znojne kaplje v znamenja uspeha in znake, ki kažejo stezo do zadovoljnosti.

Blagor možu, ki je ob poroki in v življenju to najboljšo terno zadel; blagor ženinu, ki mu je Bog tako poslanko zadovoljnosti odbral, da lahko z veseljem in zanosom tudi po četrto in pol stoletju skupnega življenja pokaže na svojo družico, češ: "to, kar sem, se imam njej zahvaliti."

Niso bele vrane take žene, sem dejal, lahko bi bilopa še mnogo manj tistih mož, ki kolnejo dan svoje poroke in uro, ko so prvič uzrli "dražestnega in prelestnega hudobca v ženskem krilu".

In bomo le na moža gromadili očitke, češ, "kakor si si postlal, tako pa leži?" — "Cigan si bil, cigan še boš, dokler na svetu živel boš..." (prekmurska). Nismo rekli v enem prejšnjih člankov: za mir in pokoj je treba dveh miroljubnih, za ljubezen dveh ljubečih duš, za srečo dveh zadovoljnih src. Za dober zakon treba torej dveh dobrih zakoncev. Tudi žena pre-

mnogokrat pokvari možu tisto srečno uro, ko bi lahko kakor Ludvik v zgodbi povedal vsemu svetu: zlato ženko imam, za cel svet je ne prodam ...

Pravijo knjige in razni brihtni članki izpod peres brihtnih piscev, pravijo in svetujejo: mož, ki ima črne lase, naj si nikar ne jemlje žene med črnolaskami, vzame naj si blodinko. Plavolas naj si vzame brunetko-rjavko. Dečko kostanjevih las bo najbolje shajal z rdečo-lasko. Svetujejo in prerokujejo. Kakor da je sreča res od zunanosti odvisna, kakor da res lasje kaj napovedujejo.

Mož naj si vzame to ali ono med zlatolaskami, blondinkami ali brunetkami, žena, ki ne bo imela odličnih lastnosti, ki jih sv. Pavel od nje zahteva, zahteva v svojem pismu o zakonski ljubezni, ne bo osrečila svojega moža, kaj da bi še mož potem se hvalil z njo in jo pred svetom odlikoval ...?

Katere so te čedne lastnosti? Vera v moža, zaupljivost vanj in požrtvovavnost napram njemu.

Obsežene so te besede v Pavlovem stavku: "Kakor je Cerkev do Kristusa, tako naj bo do žene udane svojim možem."

Ista veličastna primera, ki jo je apostol že za moše uporabil, naj bo tudi ženam v resen premislek: Kakor Kristus Cerkev, tako ljubi mož ženo, pa tudi kakor Cerkev Kristusa, tako ljubi žena moža.

"Najidealnejše razmerje je vedno vladalo med Cerkvijo in njenim Ustanovnikom. Cerkev je vedno verovala vanj, v njega, enega in edinega, ki se ji je zaobljubil za vso častnost in večnost. Njegovemu kraljestvu pridobiva in išče novih članov, njegova slava je njena slava, njegova volja njena volja. Vstali so premnogi krivoverci in lažipreroki, ki so jo hoteli zasnuti zase, da s silo so jo nekateri hoteli odtrgati od njenega božjega Ženina, a še za en sam trenutek ni nikdar nasedla zapeljivim skušnjavcem. Posvečena je bila Kristusu ob njeni ustanovitvi, posvečuje se mu danes z isto gorečnostjo in zvestobo, udana mu je v časih viharja in časih zmagoslavja." (M. Opeka)

Tako naj bo žena — misli sv. Pavla so to — zvesta in udana svojemu možu. Ta mož bi moral biti edini predmet njene ljubezni. On edini ima dostop do srca žene, on edini ima ključ do njenih misli in njenega nehanja. To ji je užitek vseh užitkov, kako zadostiti v sebi hrepenenje po moževi sreči. Ne bi ga zamenjala

za nobenega drugega na svetu, zakaj v njenih očeh je on najplemenitejši, najdražji in najbolj posnemanja vredni med možmi, vzor krščanske moštosti. Sicer pa, če je kdo še boljši na svetu, ženi ni bogve kaj zato, njo ne more nihče drugi očarati, tudi če prinese deset košar najboljših naravnih in božjih darov. V tej svoji ljubezni rase iz dneva v dan in čim bolj ji starost sili v telo, tem gotoveje te zagotavlja: če bi imela še enkrat mladost in priliko, da se znova poročim, istega moža bi vzela.

Druga poteza v Pavlovi primeri je zaupanje Cerkev v Kristusa in njegovo zvestobo. Cerkev nikdar ni sumičila svojega ustanovnika in bila ljubosumna. Kolikokrat se je zdelo, kakor da Kristus znova spi sredi viharnega morja časa. V najhujših urah se je morala celo zateči pod zemljo, v katakombe in se bo menda, kakor časi kažejo, morala zopet zateči vanje pred krutimi sovražniki, pa se nikdar ni spraševala: "Kje je moj božji Ženin? — Zakaj ne pride in ne pomaga? — Ali me je popolnoma pozabil? — Ali se je drugi cerkvi udal, druge toliko ne trpe kot jaz. Drugi daje svojo ljubezen ...". Nikdar ni tudi misel nezaupljivosti prišla v njeno srce, obratno, uverjena je bila vsekdar, da je Kristus ob njeni strani in ji bo stal ob strani do konca, naj pride kar hoče. (M. Opeka)

Podoba prave žene in njene zaupljivosti v moža. Ni samo trdno prepričana o njegovi zvestobi, tudi vedeti mu da, da sploh senca ljubosumnosti ni v njenih mislih. Od jutra njunega zakonskega življenja skrbno gleda, da vsako skušnjavo sumničenja in ljubosumnosti prežene. Najbolj so ji zoperne osebe, pa naj bodo tudi v krvnem sorodstvu, ki ji prinašajo strupa obiranja in opravljalnosti v hišo in z namigavanjem na možovo neznačajnost rušijo podporo zakonske sreče. Taka žena tudi hitro uvidi, da je vse obiranje le sad ljubosumnosti opravljalcev, ki ne morejo v svoji zavisti videti srečnega zakonskega para, zato tudi v šali nikdar ne bo vrgla le najmanjšo senco na značaj svojega sodruha.

Tretja poteza v Pavlovi primeri je požrtvovavnost Cerkev napram Kristusu. Cerkev se v svoji ljubezni ni zadovoljila le s praznimi besedami, z delom in žrtvami je osolila svojo ljubezen. Kristovo žrtvujočo ljubezen je vračala z požrtvovavno ljubeznijo. Dela in trpi za Krista. Čim več mora trpeti, tem ljubše ji je to trpljenje. Ko krščuje, birmuje, spoveduje in kliče svoje člane k obhajilni mizi, posvečuje ne-

katere v duhovnike, škofo in redovnike, druge zavezuje v sv. zakon, ko postavlja cerkve, šole, bolnice, kolegije, samostane, sirotišnice in pošilja misijonarje v tuje dežele, dela vse to, ne sebi v slavo, temveč v slavo Kristusovemu imenu. Njegovo veselje, je njeno veselje, njegova zmaga, njena zmaga, njegovo veličje, njeno veličje.

Tako se kaže ljubezen prave žene ne-le v besedi, temveč v dejanju in žrtvah za moža. Zavzeta in do vzeta je za sve njegovo nehanje, za njegovo početje doma in v svetu. Predvsem skrbi zato, da mu nudi dom to kar mora nuditi domača hišica slehernemu dobremu možu, da mu je ljub pristan, kamor se tako rado zateče njegovo srce, da mu je bivališče pokoja, kjer se mu najbolj spočijeta oko in roka, da je pobuda duši njegovi, kjer prejme nove korajže.

Prava bo torej tvoja ljubezen, krščanski mož, do svoje žene le tedaj, če bo namenjena le njej, ki si si jo vzel kot pomočnico svojo, družico in prijateljico. Kakor pozna Kristus le eno Cerkev, poznaj tudi ti le eno, ki ji daješ vse svoje, ki si ji posvetil svoje srce, svojega duha, vse svoje moči. Edino ona sme posedovati tvojo ljubezen. Zatorej bi moralo biti vse, kar misliš, kar govoriš, kar namerjaš in podvzemaš, usmerjeno v to, kako dopasti svoji ženi, kako njo osrečiti in ji napravljati veselja. Naj se ti nastavlja sto drugih, nobena te z vsemi svojimi zmožnostmi in vso svojo žensko prebrisanostjo ne bo mogla prevzeti, ker mesta ne morejo najti v tvojem srcu. To mesto je že oddano. Drugi oddajati tega mesta ti še na misel ne pride.

Prava bo ljubezen krščanskega moža do svoje žene le tedaj, če bo trajna in zvesta, kakor je ljubezen Kristusova do Cerkve trajna in zvesta. Ni je ljubil le takrat, ko je bila še vsa goreča in navdušena zanj, v prvih časih krščanstva, tudi pozneje jo je ljubil, ljubi jo danes, ko ima toliko pomanjkljivih in omahljivih elementov sebi, ko je toliko človeške slabosti in grešnosti v njenih članih. Tako z možem in njegovo ljubeznijo: Ne le v zarji zakonskega življenja, ko ima mlado ženko, mlado, živahno, očarujočo, pri sebi, tudi ko z leti prične spoznavati slabosti njenega značaja in se tudi na njej kažejo sence. Toda ravno to razočaranje mu prinaša še več prilik, da svojo ljubezen pokaže. Zlasti, ko mu bolezen ženo na postelj pripne, pokaže toplomer ljubezni najvišjo točko.

In tretjič:

Prava bo ljubezen krščanskega moža do svoje žene le tedaj, če bo delavna in žrtvujoča,

kakor je bila Kristusova do Cerkve. Učil je, delal, trpel, dal življenje zanj in še po slovesu od nje, je na duhovni način ostal z njo v tabernaklju, ostal z njo po zakramentalni milosti zakramentov. Tako tudi mož ne bo puhli zaljubljenec, ki bi mislil, da je dosti, če v besedah in neumnih frazah otročje zaljubljenosti izraža svojo udanost. Žena je po naravi ustvarjena, da hrepeni po podpori moževe moči, daj ji torej to svojo moč, pokaži ljubezen s tem, da delaš zanj, da zanj trpiš, žrtvuješ, vztrajaš v težavah in vse svoje delo in nehanje daruješ na altar njene sreče.

Zelo lepo, ali ne? Take in enake misli je moral imeti sveti Pavel v srcu, ko je polagal na duše svojim poročenim sobratom svete besede:

“Možje, ljubite svoje žene, kakor je Kristus ljubil Cerkev.”

Te poteze v srce zakoncev, pa ne bo toliko razočaranja na strani mož. Zadovoljna bo Hercegovina in mrna Bosna. Žena bo možu magnet, ki ga vedno vleče proti severu resnobe in zadovoljnosti, mož bo ženi studenec sreče, ki bo hladil žejo po zadovoljnosti in vsem lepim in dobrim.

Kaj je narobe z našimi zakoni? Vprašaj?

V Berlinu so v neki cerkvi imeli velik križ s podpisom: “Odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo.” Kadar se je kdo poročil pred tistim altarjem, vedno je skočil cerkovnik in tablico z napisom pokril . . .

Da ne bo katerega žalila.

Kaj bo žalila! Na glas jim povej: ne vedo, kaj delajo, ko se poročajo, ne slišijo Pavlovih besed, ali je čudno, da tudi vseh 25 in več let za tisto imenitno poroko ne vedo, kaj delajo. —

Imeniten zet.

“Nakit, ki ga je moja hči dobila od svojega moža za poročno darilo, ni veljal nič manj nego štirideset tisoč dinarjev!”

“Veste to tako natanko?”

“Seveda . . . Saj sem ga moral pozneje jaz sam plačati!”

Dokaz.

Sodnik: “Pravite torej, da ste bili pijani, ko ste vzeli v restavraciji tuj površnik?”

Obtoženec: “Seveda, gospod sodnik, če ne, bi bil boljšega vzeli!”

POUČLJIVE ZGODBICE

Znani nemški zvezdoslovec je nekoč hotel prepričati prijatelja, da Bog res biva nad nami. Vzel je zemeljsko kroglo, tako ki jo navadno imajo v šoli, ter jo postavil tam, kjer bi jo mogel prijatelj videti. Ko je prijatelj prišel, jo je skrbno pregledal in vprašal čigava je in odkod je. Zvezdoslovec je odgovoril: "Sama od sebe je tja prišla." Gost seveda tega ni verjel, a oni se je vendar držal prav resnega. Ko astromon vidi, da prijatelj ne more razumeti, pravi: "Ti ne moreš verjeti, da ta krogla sama od sebe ekzistira: verjameš pa, da so nebesa in zvezde in zemlja kar brez vsakega vzroka postala iz nič." Nato je prijatelj spoznal svojo neumnost.

Ko je bil Grenobeljski škof Fava za škofa izvoljen in posvečen, je obiskal svoj domači kraj Ervin. K bližnji železniški postaji mu je prišlo naproti mnogo ljudstva, nekateri peš, nekateri pa na konjih, da bi ga slovesno sprejeli. V sredi tega veličastnega spremstva gre škof skozi mesto, ki je bilo zaradi njega krasno ozaljšano. Še bolj se je potrudila domača vas Ervin, da bi škofa rojaka kar moč slovesno počastila; več kot petnajst slavalokov je bilo postavljenih na raznih krajih, koder je imel iti prevzvišeni slavljenec, in obilo zastav je vihralo. Najprej ga pozdravi domači častitljivi župnik, ki ga je bil nekdanj še krstil. Lahko si mislite, kako sta bila oba ginjena, stari sivolasi župnik in njegov gojenec, ta-

ko slavljeni škof.

Nad vse ganljiv pa je bil prizor pred domačo hišo novega škofa. Njegov oče je bil že 84 let star. Ta častitljivi starček je čakal svojega sina pred pragom domače hiše. Tu je postavljen slavalok z napisom: "Moj sin, blagoslovi svojega starega očeta!" Ko se mu škof približa, pripogne oče svojo častitljivo srebrnobelo glavo in prosi blagoslova. Škof pa ga spoštljivo vzdigne ter pravi: "Ne tako, oče, blagoslovite Vi najprej svojega sina, potem bom tudi jaz Vam dal svoj škofovski blagoslov." Ne da se popisati, kako so bili vsi navzoči ginjeni ob tem prizoru.

V italijanskem mestecu Vespianu je živel ubog dninar Bandone. Imel je sina, kateri se je po svojih nenavadnih zmožnostih tako odlikoval, da so se mu vsi čudili, kateri so ga poznali. Toda v šolo ni mogel dati ubogi oče svojega ljubega sinka, ki so mu rekli Giotto. Pasti je moral ovce po krasnih italijanskih gričih. Veselo je žvižgal in prepeval, a še rajše se je igral, pa ne s praznimi igračami, kakor drugi otroci. Iz pisanih kamenčkov in cvetličnih listkov je skladal raznovrstne podobe.

Nekega dne si je v senci pod lipo nanesel belega peska, ga je lepo poravnal, da je bil videti kakor bela okrogla miza. Zdaj je nanosil raznovrstnih cvetlic in je najprej pesek gosto pokrival z rumenimi listi. Veneč laborovih peres okrog je bil za okvir, med katerim je hotel narediti podobo Matere božje. Obraz, roke in noge je sestavil iz lepih vrtničnih listkov, za obleko je umetno uvrstil peresca modrih in rdečih veternic. In kako se je veselil

nedolžni otrok te priproste podobe!

V svojem otroškem navdušenju ne zapazi, da se mu je približal neki tujec — Cimabue, slavni slikar. Tiho stopi za dečkom in strme občuduje cvetlično podobo ter precej spozna, kako velik talent ima pred seboj. Roko mu položi na kodrast glavo in ga prijazno vpraša: "Kako ti je ime? Kaj so tvoj oče?" "Jaz sem mali Giotto," odgovori plaho deček, "moj oče so dninar, imenujejo se Bandone." "Ali bi ti ne šel z mano, da bi postal slikar?" "Iz srca rad," vzklikne deček in oči mu vzplamte. "Ali poprej moram še očeta vprašati." "O, oče ti ne bodo branili; gotovo te imajo preradi, da bi nasprotovali tvoji sreči." "Seveda me imajo radi," odgovori priprosti deček, "a kdo bo ovce pasel, če grem jaz z Vami?" Imenitni tujec pravi: "Pojdiva k očetu."

Oče z veseljem dovoli in se ne more dovolj zahvaliti blagemu dobrotniku. Ta ga vzame s seboj v Florenco in ga ljubi kakor svojega sina in marljivo podučuje v slikarstvu. Deček vrlo napreduje ter postane eden najslavnejših slikarjev svojega časa, pa tudi srečen — čislán in bogat. Srčno je bil hvaležen svojemu dobrotniku. Mnogokrat se je še v poznih letih z ginjenim srcem spominjal onega domačega griča, kjer je nekdanj kot nedolžen deček detinsko vesel klečal pred cvetlično podobo device Marije, katera ga je privedla do tolike slave in sreče.

"Kdo kupi življenje? Kdo kupi življenje?" Tako je vpil Rabbi Alksander po glavnem trgu nekega velikega mesta, in velika množica ljudi je prihitela, da bi si nakupila tega

dragocenega blaga. In ko je bilo kupcev že zelo veliko zbranih, jih Rabbi tako-le nagovoril: "Vi morda pričakujete kako čudežno zeljišče ali kako zdravilo, kakor ga navadni sejmarski kričachi ponujajo. Prijatelji, s tako slabim blagom se jaz ne ukvarjam. Moja umetnost, življenje podaljšati in osrečiti je že silno stara, pa se je še vselej dobro obnesla. Recept je zapisal kralj David s temi-le besedami: "Kdo je človek, kateri si vošči življenje in rad vidi dobre dni? Varuj svoj jezik hudega in tvoje ustnice naj ne govore goljufno. Ogibaj se hudega in delaj dobro; išči miru in hiti za njim."

K nekemu možu, ki se je sprehajal zavrt v svoj plašč, priteče ves zasopljn neki deček, moli roko proti njemu in jokaje prosi: "Oh, ljubi gospod, dajte mi en goldinar. Moram imeti goldinar; dajte mi ga, ljubi dragi gospod." Dobri mož zre bednemu dečku ljubeznivo v obraz. Nedolžnost se mu razodeva na licih, plašljivost v tresočem se glasu in v ponižnem vedenju. Gospod mu torej reče: "Zakaj pa toliko, drago dečko?" "Oh," odgovori deček, "moram toliko imeti, kajti moja mati so bolni in bil sem že pri dveh zdravnikih, pa vsak hoče imeti goldinar, preden pride k njim. Uboga dobra mati morajo torej umreti, če ne dobim goldinarja." "Ne," odgovori ginjen mož, "če je tako, pa mi povej vendar, kje stanujejo tvoja mati? Na tukaj goldinar, le hitro teci po zdravnika." Ves vesel mu pokaže deček stanovanje in potem teče kolikor more hitro z goldinarjem po zdravnika. Dobrosrčni mož pa hiti k bolni materi. Stopi k njej v sobo in

vprašuje, kaj ji je. Ker ga je mati imela za zdravnika, mu zaupljivo razodene vse okoliščine svoje bolezni. Človekoljubni gospod jo potrpežljivo posluša, zahteva papirja, črnila in pero; nato sede, spiše listek in pravi: "Pošljite po to, kar sem tukaj zapisal." Ko ji želi, da bi se ji kmalu zboljšalo, odide. Kmalu nato pride deček z zdravnikom v veliko začudenje bolne ženice. "Koliko zdravnikov pa kličeš?" reče dečku ter mu pokaže listek, ki ga je bil napisal poprejšnji. Zdravnik pogleda listek, začudi se in vzklikne: "Seveda, ta zna boljše recepte zapisavati kakor jaz! Petdeset cekinov, žena, je nakazanih. Dobri cesar Jožef sam je bil tukaj in njegov blagajnik jih ima izplačati." Vesela se strese bolnica po vseh udih in v kratkem času popolno okreva.

PISMO SLOV. MISIJONARJA

Dragi g. Slapšak

Kurseong, 20. IV. 1941.

Vaše drago pisemce sem dobil ravno na Veliko noč. Vi mi v njem voščite veselo Alelujo, in prišlo je res za Alelujo! Nisem mogel pričakovati, da bi dobil od Vas pismo, ker so morska pota tako nesigurna, in veliko pisem dobi ribji želodec za poštarja!

Iskrena Vam hvala za priloženo darilo in intencije za sveste maše, nekaj sem jih ta teden že opravil, druge bom pa sledeči teden tako da ste lahko brez skrbi za nje.

Nisem vedel, da ste poznali celo našo družino, vsaj kar nas je bilo zavodarejev. Moj brat Jože se je poročil pred par leti, in je sedaj doma, Janko je postal jezuit in je sedaj menda v Ljubljani, Tone študira filozofijo na nebeških poljanah pri svetem Tomažu, moj brat Slavko, ki je bil v zavodu le dve leti — 1920, 21, — je sedaj kot delavec tam v snežni Kanadi, njegov zadnji naslov je bil 116 River St., Toronto, Ont., Kanada. Šel je v Kanado po Tone-tovi smrti, par tednov pozneje. Grenak je bil kruh, ki mu ga je dajala tujina, sam se čudim, kako da ni obupal v silnih težavah, ko se je prebijal skozi življenje, vendar po dvanajstih letih se je le nekako umiril, in kot mi je pisal pred Božičem, se misli poročiti z nekim poljskim dekletom, in si v Kanadi ustanoviti svoj dom. Vem, da so ga naše molitve, in molitve naših pokojnih staršev rešile, da ni obupal, jaz sem mu večkrat pisal, saj je le tri leta starejši od mene, in sva se midva še najbolj razumela, zmeraj sem mu napisal v pismu še kakšen spodbuden dogodek od doma, in ga opominjal, da naj ne pozabi na Boga sredi težav. In za novo mašo mi je pa pisal tako lepo pismo, da si nikakor ne morem predstaviti, da ga je pisala žuljava delavska roka. Piše med drugim:

"Ljubi Lojze! Bliža se čas in trenutek, ko boš dosegel svoj cilj, za katerim si toliko hrepenel. Kako rad bi bil s Teboj, tudi Ti vem da bi bil srečen, če bi bil kdo Tvojih v Tvoji bližini, ko boš daroval svojo prvo daritev. Jaz Ti drugega ne morem dati v spomin kot obljubo, da bom vedno stal na pravi poti in veroval v Boga, kot nas je naša draga mama

vedno učila. Naj Te Bog živi še na mnoga, mnoga leta srečnega, zdravega v veselje svojim in tujini. Vem Lojze, ker si tako dober in čuten, da boš napravil mnogo koristnega in razveselil in osrečil mnogo obupano dušo. Jaz si vedno zamišljam, da vera v Indiji je isto tako topla in prava kot doma. Tu pri nas žalibog ni vse tako, kot smo mi navajeni, težko se je živeti. Veš Lojze, jaz nisem preveč dober v pisanju, a bodi uverjen, da Ti od srca želim vso srečo na duši in na telesu, in v upanju, da se še kdaj vidimo Ti kličem: Lojze, korajžo! Pota življenja in preizkušnje naše so težka, včasih obupna, pa vse mine, in če se tukaj več ne vidimo, pa na svidenje na onem svetu. Saj smo vsi v božjih rokah. Mogoče, Lojze, se Ti včasih čudno zdi, da verske stvari tako malo omenjam v listih. Moj Bog je v srcu mojem, in tudi ni tako strog kot se včasih sliši, zdi se mi kot da mi pravi; Ljubi svojega bližnjega... kar sebi ne želiš, ne stori drugim, kot da so v tem zapopadene in vštete vse zapovedi in pridige. Mogoče se sliši to malo sebično, a mislim da je prav. Veš Lojze, še jaz se čutim srečnega, ko mislim, kako dobrega in močnega brata imam v Tebi. Koliko let hrepenenja in trpljenja, a dosegel si svoj cilj. Kako srečni bi bili mamica, ata, Tone, Franci, ko bi Te videli stopiti prvič k oltarju, toda ne misli, da so mrtvi, isto tako so živi kot mi ostali, mi vsi skupaj bomo stali na ta za Te presrečni dan pri Tebi, ne žalostni, ker smo ločeni, ampak veseli, ker bomo kmalu zopet skupaj združeni. — Blagor Ti, dragi brat!"

Ko boste brali te vrstice, se boste morebiti spomnili na one

srečne ure, ko ste Vi sami prvič v mali karmeličanski cerkvi na Selu prvič stopili k oltarju Gospodovem, in sprejeli častitke od svoje sestre Karmeličanke, in od dragih bratov, sestic, in milih staršev. Ti trenutki se ne dajo opisati, le doživeti se morajo. Vem, da je bila morebiti žrtev ločitve na novi maši bolj težka za moje domače, kot pa za me, ki sem že navajen na misijonska pota in križe, vsaj v malem obsegu, glavno šele pride — zato bo pa božji blagoslov pri delu za duše tem večji, in tudi skoro svidenje v nebesih bo tem bolj veselo, kjer ne bo ločitve na ve-komaj.

Tudi Vi ste gotovo bridko občutili zadnje dogodke v domovini, ko ste trepetali za Vase domače, ali so še živi, ali pa že počivajo v grobu, kot žrtve vojne vihere. Vsaj kolikor sem mogel iz tukajšnjih časopisov razbrati, in tudi na radiju slišati, slovenska zemlja ni bila bombardirana, kot je bil Belgrad in Sarajevo, kjer je na tisoče mrtvih, ampak "polentariji" so jo okupirali brez posebne boja. Naše življenje in življenje naših dragih je v božjih rokah, in brez božje volje se jim ne bo nič zgodilo. Kaj mislite, da se je zastonjela slovenska zemlja tako zapupno zatekala Mariji, Kraljici Slovencev na Brezjah, ali jih bo ona res zapustila v teh težkih urah! Žalostna Mati Marija je še bolj naša Mati! Saj nas je ravno pod križem dobila za sinove, in ravno tam nam je Jezus dal njo za Mater. In mi misijonarji sedaj lahko darujemo Bogu še eno žrtvico več, prej smo dobivali saj še pisma od domačih, čeprav smo praktično domovino zapustili, smo bili vsaj po pismih še vezani na na-

še drage in mile, a sedaj bo tudi to darovano za duše. In tem bolj bo veselo svidenje enkrat v nebesih! Jaz se domovine vsak dan spomnim pri sveti maši.

Tudi naši misijonarji bodo to občutili, saj je sedaj še tista mala pomoč, ki je prihajala iz domovine, odrezana, vendar čim bolj temno je obzorje, tem večje je naše zaupanje v Boga, "kjer je največja sila, tam je roka Božja najbolj mila."

In misijonar je zmeraj z eno nogo na drugem svetu, vsaj tukaj v Indiji! Dobro je, da misijonarji malo trpimo, ker tako vse svoje zaupanje res postavljamo samo v Boga, in ne v materialno pomoč. Seveda, človek ne živi samo od besede božje, mapak tudi od kruha, in "ubogi osliček" to čuti, kadar je lačen in utrujen po dnevnem delu, pa je še tolika dela, da ga dokonča zvečer preden gre k počitku, a zato se pa božja pomoč tem bolj čuti. In čim bolj čist je naš namen, samo za Boga in za duše, tem bolj bo uspeha pri delu, tem bolj bomo nadnaravni pri svojem delu. In Bog pomaga, samo, če se njemu popolnoma prepustimo, to sem že tolikokratiskusil, ko sem bil doli v misijonu.

Še dobrih šest mesecev, in šel bom iz teh snežnih himalajskih gora, kjer vlada klima kot pri nas v slovenski deželi na Gorenjskem, doli v vroče bengalske ravnine, kjer me čaka obilna žetev. Kako mi srce hrepeni za tem srečnim trenutkom, saj bom sedaj duhovnik, in jim lahko dal Zveličarja samega, govoril z oblastjo o njem, ki jih edini ljubi, še šest mesecev lahko spravljam v svoje žitnice, kar bom pozneje ven dajal celo svoje življenje. Zato se hitim čim boljše pri-

praviti za misijonsko delo, praktični študij teologije, domači jeziki — razen bengalsčine, ki je moj "domači" jezik, sem se tu še hindi in nepalsčine toliko naučil, da lahko spovedujem v teh jezikih, in pomagam misijonarjem, študiram malo zdravilstvo, kako treba žgance skuhati in mleko "prismoditi" (kar pa ni velika umetnost!) kako učiti v šoli katekizem, kar se mi zdi najbolj važna stvar za poznejše življenje! In še toliko drugih stvari, saj misijonar mora biti vsem vse!

Tam poleti enkrat sem pisal Karmeličankam v Ljubljano, in se priporočil njim v molitev. Saj vem, da je molitev glavno sredstvo za uspeh pri dušah, in zato sem začel nabirati po-božne duše, ki bodo molile za moje misijonsko delo. In s kakšnim navdušenjem so se odzvale dobre sestrice Karmeličanke, obljubile so mi, da se me bodo rade spominjale v molitvi v tišini samostanske kapelice, in trdno sem prepričan da bo božji blagoslov kar deževal na moje misijonsko delo. In še veliko drugih mi je obljubilo, da bodo molili za moje misijonsko delo.

Zato z velikim zaupanjem pričakujem onega trenutka, ko me bodo poglavarji poslali v aktivno misijonsko delo, težave bodo, trpljenja tudi, — ali sme biti misijonar brez trpljenja! — malo sem že izkusil, ko sem bil dve leti v misijonu v Morapaju, a tudi kako lepo delo bo to, vsak dan darovati sveto mašo sredi poganske okolice, ljudem govoriti o Jezusu, jim odvzemati breme greha v spovednici, in jih hrabriti za boj z zlom in skušnjavami, prositi zanje pomoči v tabernaklju, in tudi gledati kako raste

božje seme in se razvije v krasna drevesa in cvetlice kreposti in svetosti. O da bi bil res misijonar po Božjem Srcu Zveličarjem! Da bi živel samo za Boga in za duše!

Spomnite se me včasih, dragi g. Julij, pri sveti maši, in prosite Zveličarja, da bi iz mene napravil svetega misijonarja — duhovnika, a jaz bom pa za isto milost prosil za Vas.

Vaš v presvetem Srcu hvaležni

p. Lojze Demšar S. J.

NOVO UPANJE

Za več kot stoinšestdeset milijonov naših razkolnih bratov je napočilo novo upanje, da se povrnejo v hišo očetovo.

Zadnje dni meseca junija se je namreč vršil zelo slovesno prvi evharistični shod združenih katoličanov vzhodnega obreda v mestu Chicago.

Ta kongres sta započela in vodila Konstantin Bohachevsky in Bazilij Takach, oba katoliška škofa vzhodnega obreda za katoličane v Zedinjenih državah ter Kanadi.

Velika je bila udeležba pri kongresu in ob sklepu je govoril v cerkvi sv. Nikolaja, največji ukrajinski cerkvi v Chicago, apostolski delegat nadškof Amleto G. Cicognani, ki je med drugim zlasti poudaril, da so vzhodni obredi Cerkve in bodo tudi v prihodnje kot poseben pomoček božje previdnosti za povrnitev več kot 160,000,000 ločenih bratov.

Omenivši molitev za njih zedinjenje, je rekel delegat, naj

bi jo Bog uslišal in pospešil dan njih vrnitve k pravi Kristusovi Cerkvi.

Posebno zdaj, ko je svet tako razdejan in toliko trpi od grozote vojska, povzdignimo zaupno svoja srca k Jezusu v presv. zakramentu in ga prosimo skupno s sv. Očetom Pijem XII., ki neprestano prosi za mir, pravico in ljubezen med vsemi narodi. Najbo kakršnakoli razlika v obredih, je samo ena vera tista luč, ki razsvetljuje in vodi vse člane Kristusove Cerkve. Resnica ni dvojna, četudi je obleka pri obredih različna. Ni ena resnica za rimsko in druga za vzhodno Cerkve, ampak ravnoista, katero je učil Kristus in izročil svoji Cerkvi.

Apostolski delegat je tudi prav primerno spomnil na gorečnost sv. Jozafata Krmčeviča, nadškofa, čigar smoter življenja je bil goreč apostolat za zedinjenje ločenih bratov, čigar smrt je bila slavna po mučeništvu za isti namen in čigar spomin že nad tristo let vzbuja in jači najprisrčnejšo vdanost njegovega ljudstva do svete Cerkve.

Sveta stolica, je nadaljeval delegat, vedno želi, da se vzhodni obredi pri službi božji drže ter to, ker njim pripada osem ali celo več milijonov zedinjenih katoliških bratov.

Najbolj potrebna reč je, pravi delegat, da kolikor moč medsebojno in duhovno sodelujemo za ločene brate, ako želimo, da se povrnejo k edinosti vere in Cerkve. V tem naj nam bodo glavno navodilo besede papeža Pija XI., ki jih je navedel, namreč rimske in vzhodne Cerkve, da bolje poznavao drug drugega, goječ medsebojno ljubezen, da proučavajo vzhodne naprave, starodavne

neizčerpne zaklade znanosti in svetosti kakor tudi njih moder- ni razvoj.

Vsi slovanski narodi so zdaj v velikem trpljenju; zlasti še Rusi, katerih ne morejo vsa tri- noštva brezbožnih boljševikov odtrgati od njih vere. Ravno to trpljenje, ki traja že nad dvajset let ter molitev katoli- čanov za nje, jih bo, upajmo, kmalu privedla k pravi Kri- stusovi veri. Naslednja molitev k sv. Tereziji Deteta Jezusa za Rusijo so sv. Oče Pij XI. pripo- ročili v ta namen in jo obлаго- darili z odpustki.

Ljubezniva svetnica, polna sočutja, tolaži naše ruske bra- te, žrtve dolgega in krvavega protikrščanskega preganjanja. Izprosi jim stanovitnost v veri, napredek v ljubezni do Boga in do bližnjega in v zaupanju do presvete Matere božje; pri- pravi jim svetih duhovnikov, ki bodo zadoščevali za božje- ropne zločine proti sveti evha- ristiji in za bogokletja; daj, da zacveto, posebno v mladini, an- gelska čistost in krščanske kre- posti; da se bo ta plemeniti na- rod, rešen vsake sužnosti, ra- dovoljno vrnil k edini čredi, ki jo je v ljubeče Srce od smrti vstalega Kristusa vso izročilo sv. Petru in njegovim nasled- nikom, in da bo končno v edin- stvu s sveto katoliško Cerkvijo radostno slavil Očeta in Sina in Sv. Duha.

Odpustek 300 dni vsako- krat; popolni odpustek enkrat goji, ako se ta molitev moli v mesecu pod navadnimi po- vsak dan. — Pij XI., 19. avg., 1929.

Odrešenik sveta reši Rusijo! 300 dni odpustka (23. maja Z dovoljenjem škof. ordina- rijata v Ljubljani, 10. jan. 1930, št. 103.

P. Benigen.

OKROGLE

“Divji” lovec.

Letoviščar: “Ali je v vašem gozdu kaj divjačine?”

Gostilničar: “Prej je bilo tu- kaj nekaj jelenov, pa je prišel letoviščar, ki je bil strasten lo- vec, in ta je tako divje streljal na te živali, da so se vse — iz- selile!”

Beračeva modrost.

“Oprostite, gospod, da se vas usojam ponižno prositi pod- pore!”

“Za vruga, saj ste bili že predvčerajšnjim tukaj!”

“Oh, kako sem vesel, da me, gospod, danes poznate. Pred- včerajšnjim ste mi rekli, da mi ne morete nič dati, ker me ne poznate, danes me pa, hvala Bogu, poznate!”

Najboljše priporočilo.

Čmerna gospodinja: “. . . Si- cer ste bili eno leto pri meni v službi, vendar pa vam ne mo- rem dati dobrega odhodnega izpričevala!”

Služkinja: “Veste kaj, go- spa, pa mi v poselsko knjižico zraven zaznamka, koliko časa sem pri vas služila, pritisnite svojo sliko!”

Med tovariši.

“Kakšno mnenje imaš o dok- torju Žavbarju?”

“Ta človek je popolnoma ne- sposoben! . . . Ko sem imel do- pust, me je zastopal in mi dva najboljša pacienta ozdravil!”

Že verjetno!

“Tako, gospodična, tukaj imate angleški obliž. — Ali še kaj želite?”

“Prosim še steklenico lizo- la!”

“Lizola? Tega vam brez re- cepta ne smem dati, — z njim se mi lahko še zastrupite!”

Smešno! Če se hočem zastru- piti, vendar ne bom prej kupo- vala angleškega obliža!”

Poštenjak.

“Recimo, da vam posodim denar! Kako naj pa vem, da mi ga boste res točno vrnili?”

“No, ali pri vas beseda po- štenjaka nič ne velja?”

“Še jako dosti celo! . . . Sa- mo pripeljite mi ga, prosim!”

Korajžen gost.

Gost: “Gromska strela! Kak- šna jed pa je spet to, gospa! To je še slabše kakor za prašice! — Lepa gostilna, kjer se go- stom take stvari dajejo! Sram vas bodi!”

Gostilničar (gostu na uho): “Tako je prav! Le dobro jo ozmerjajte . . . meni tudi ni di- šalo!”

Dejanska pomoč.

Hišna: “Pomislite, gospa, pesnik, ki stanuje nasproti nas, se je hotel zaradi bede nocoj obesiti, pa so ga še pravočasno rešili!”

Gospa: “Oh, kako se mi ubo- gi človek smili! Ana, pojdite brž v javno knjižnico in prine- site mi zvezek njegovih pe- smi!”

Trik.

“No, Brglez, kako ti je všeč moja štacuna?” vpraša Bara- taj.

“Hm, prav čedna, tako rekoč prima; samo ne vem, zakaj imaš same križenglede prodaj- javce?”

“Zato da noben kupec ne ve, od katere strani ga opazujejo,” pojasni Barataj, “pa zato, da si pomočniki brez suma lahko drug drugemu na prste gle- dajo.”

NJIHOVA POTA K BOGU

VNUK SE VRAČA.

(dalje)

“PRIPELJI SEMKAJ SVOJE OTROKE!”

Afrika je bila za Ernesta kraj, kjer se je njegova duša očistila in pripravila. V Parizu pa so ga čakale druge nadloge, s katerimi ga je Bog hotel poskušati, predno ga sprejme v svojo hišo. Silna nezadovoljnost ga je trapila: Noč in dan ga je preganjala misel: “Čemu živim? Kaj je pravi zmisel življenja?” V Parizu je

Ernest našel par mladih pisateljev, ki so tudi trpeli ko on. Vsi so, ne da bi izpovedali katoliško vero, zaslutili, da jim samo Cerkev more dati gotovost, da bodo vedeli: zakaj živijo, kje je resnica, kje lepota. In vendar piše Ernestov prijatelj Henrik Massis iz onih dni: “Vedela sva, da je samo Cerkev zmožna, da naju prenovi. Najin razum se ni upiral njenim naukom, še več, bila sva prepričana, da je samo tam resnica. Vse to sva vedela in vendar nisva ničesar verovala. Stala sva neodločena pred pragom hiše božje, oba sva se obotavljala prejeti potrjenje Cerkve.” Neki prijatelj, ki je bil bolj napreden v veri in pravi znanosti ko onadva, pa je silil oba, naj pustita, da ju razsvetli “duh Cerkve, ki je sveti Duh”.

Toda Ernest uvideva, da ne more obstati na pol poti. Vedno glasneje odmeva v njegovem srcu klic pravične nevolje božje:

“Neverni in pokvarjeni rod, pripelji semkaj svoje otroke!”

Ernestova mati Noemi se je z vsemi silami upirala, da bi njen sin postal katoličan. Zdelo se ji je, da bi s tem korakom onečastil spomin

na slavnega deda, ki si je pridobil čast in priznanje nevernega sveta, ko je sramotil Cerkev. Toda Ernesta, ki je nežno ljubil mater, ta njen odpor ni mogel dolgo zadrževati. “Zdi se mi,” piše zaupniku svoje duše, “zdi se mi nemogoče, da bi še dolgo gledal to častitljivo krščansko misel kot tujec. Rečem ti, ni se čuditi, če me nepremagljivo nagnenje vleče k Cerkvi; saj sem bil vendar tako zapuščen in oropan tolikih milosti in zakramentov...”

In ko bo pozneje mislil na te žalostne ure bojev in zapuščenosti, bo zakričal iz dna svoje vesti: “Oh moj Bog, odpusti mi to veliko laž, v kateri sem živel! Saj sem vendar čutil v sebi to notranjo moč, ki me je vodila v življenju in katere ti nisem hotel darovati... Odpusti mi hudobijo, da sem občudoval morje luči in se nisem upal nanj. Stal sem na robu večnosti, ki si mi jo dal.”

Toda Bog se ni več dolgo odmikal od lačnega srca. V tej dolgi noči je pripravljaval to mlado srce, da bo mogel vstopiti vanj. In dal je slednjič Ernestu toliko moči, da je prosil, naj ga Cerkev sprejme med svoje.

IZ DNEVNIKA.

Zvesta prijateljska duša je v svojem dnevniku popisala, kako je Ernest stopil v katoliško Cerkev. Ti zapiski so edino in dragoceno pričevanje o glavni postaji izpreobrnjenja Ernesta Psicharija. Poglejmo te liste!

18. januarja 1913. — Prijatelj J. vidi Ernesta, ki govori jezik kristjanov.

21. januarja. — Prijatelj J. je videl Ernesta, ki mu je rekel, da bo najbrže prosil za duhovnika.

23. januarja. — Ernest nas je obiskal. Zdel

se nam je vznemirjen. V nedeljo mora iti s prijateljem J. h maši v Veliko cerkev. Razlagajo mu, kako se maša bere.

Nedelja, 26. januarja. — Ernest in J. gresta skupaj k veliki maši; vrneta se oba silno ginjena. Ernest je rekel prijatelju J., da se počuti v cerkvi ko doma. J. je v resnici občudoval njegovo neprisljenost in pobožnost. Rekel je tudi: "Spoved je nekoliko težka in posebno... trden sklep." Že moli mnogo in posebno k sveti Devici. Vidno je, da se zopet zbuja in deluje vera njegovega krsta. Prostovoljno se je odločil, da pojde vsako nedeljo k veliki maši. Oče Clerissac mora priti v osmih dneh.

Nedelja 2. februarja. — Ernest in prijatelj J. sta pri maši. Ernest je zamišljen, redkobe-seden.

3. februarja. — J. pride z Ernestom ob enajsti uri. Oče Clerissac, duhovnik, proti pol-dnevu. Čutimo, da si ugažata in se skladata... Po zajtrku pelje oče Ernesta na vrt. Dve uri sta bila tam; medtem nismo nehali moliti. Vse se bo kmalu odločilo. Končno se vrneta. In oče nam razloži določeni načrt, ki nas močno razveseli: jutri spoved, potem birma brž ko mogoče in v nedeljo prvo obhajilo. Potem romanje za milost h Naši Ljubi Gospe.

Torek, 4. februarja. — Oče in Ernest prideta ob četrty uri. Naša majhna kapela je vsa okrašena; sveče so prižgane, dve lepi, nedotakljivi sveči blagoslovljeni v nedeljo.

Kleče pred kipom Naše Gospe je Ernest Psichari z močnim glasom — dasi silno ginjen — bral izpoved vere. Oče stoji kot priča pred Bogom. Prijatelj J. in jaz poslušava kleče, tresoč se od razburjenja. Po tem branju gremo ven in izpoved se začne. Medtem ko traja, ne nehamo moliti.

Končno nas pokličejo. Ernesta najdemo vsega izpremenjenega. Žari od veselja. To je za vse ura blaženosti. — "Glejte," — je rekel oče, — "moža, ki je ves Gospodov."

"In ki je srečen," smo rekli mi.

"Oh, da, srečen sem!" je zaklical Ernest in ni bilo težko verjeti.

Pepelnica sredo, 5. februarja. — Oče in Ernest sta navzoča pri blagosloavljenju pepela pri slovesni maši. Vidita škofa in določita dan birme na soboto 8. februarja. Ernest srečen, ves prežet moli Boga.

Četrtek, 6. februarja. — Vidimo Ernesta z očetom. Ernest že čuti, da bodo rekli, da je podjarmljen po nekomur. To se mu zdi zelo

podlo. "Vedno sem čutil," pravi, "da, če pridem kdaj h veri, da se bo to zgodilo po nadnaravnem vplivu. Kako bi se moglo zgoditi, da bi mi kak poljuben človeški vpliv vli v srce vero v katoliške dogme in mi preskrbel to razsvetljenje?"

Ernest bo sprejel pri birmi ime Pavel v zadostovanje za žalitve, ki jih je njegov ded Renan zadal apostolu Pavlu.

Petek, 7. februarja. — Oče je videl Ernesta v Parizu. Ernest ga je očaral s svojo preprostostjo in s celo odkritostjo svoje duše. On ne neha in mi ne nehajo klicati z njim: "Da je Bog dober in da je vse to lepo!"

Dan za tem je bil birman. Z ganjenim glasom je govoril Vero. Po birmi ga je škof prašal, koliko je star. "Devetindvajset let! Koliko izgubljenega časa!" je odpovedal. V nedeljo je Ernest prvič prejel sveto obhajilo, potem se je podal na božjo pot h Naši Ljubi Gospe. Ko se je vrnil, kipeč od veselja, ljubezni in hvaležnosti, je dejal duhovniku, ki ga je vodil v Cerkev: "Dal bom Bogu vse, kar me bo prašal."

Zvesti vojak je držal besedo.

"Vsako jutro pristopam h sveti mizi in imam dovolj poguma za to, ker računam na usmiljenje našega Gospoda, ki mi bo odpustil, da, čeravno nevreden, prejemam Njegovo telo..." Iz studenca Evharistije je Ernest zajemal moč, da je ostal zvest dani obljudi.

(Dalje prih.)

Zakaj!

Pepček si je na sosedovem vrtu brez dovoljenja nabral klobuk črešenj. Ne da bi ga kdo videl, spleza čez plot, pri čemer si seveda raztrga hlače, in odbeži ko blisk. — Kar mu Francelj pot zastavi:

"Le čakaj, ti si črešnje kradel! Kakor hitro jih ne daš meni polovico, pa te bom zatožil."

Pepček se prestraši, mu da polovico in jo hoče pobrisati, a Franceljev starejši brat, ki je oba opazoval, ga zadrži:

"Odkod pa imata črešnje? Tako? Pepček jih je ukradel? Že povem očetu! To bo šiba pela!"

Pepček se vda. "Če ne boš povedal, pa ti dam črešnje!"

Starejši brat je zadovoljen in jokaje se Pepček izmaže: "Čemu sem si pa zdaj hlače raztrgal?!"

V DRUGO: O KUGI

BELA kuga ima svoje najboljše propagatorje v človeški sebičnosti in človeški neveri. Komu ne bo prijalo se posluševati zakonskih pravic brez posebnih dolžnosti in posledic? Nevera pravi: ni Boga, če ni Boga, tudi ni njegovih zapovedi, torej lahko vsak poljubno razpolaga s silami narave. Koliko bolj bo seve ugajal človeštvu nauk nevere, ki te odveže od vseh dolžnosti očetovstva in materinstva, da pa na drugi strani pravice, ki ti jih vera ne privoščiti razen, če se tudi bremenu zakonskega poklica podvržeš. V neveri in sebičnosti se je ta naša kuga izkotila, že to dejstvo ji odreja vsak navidezen upravičen zagovor sveta, češ, da je njeno delo za človeštvo in posameznike dovoljeno.

Dovoljeno? Kdo pa more dati dovoljenje v stvarih narave, kdo drugi kot Bog. Bog pa nikdar ni dal in ne more dati dovoljenja za zlorabo narave.

Zloraba narave so ti grehi bele kuge. In v tem je njihova hudobija. In radi tega noben ne more nikdar oprostiti pripadnike evangelija bele kuge. To treba poudariti: radi zlorabe narave. Brezotročstva ne moremo očitati tistim, ki niso po osebni krivdi brez otrok, ali tistim, ki tudi v zakonu zdržno živijo kot bratje in sestre.

Na dva načina bela kuga posega v krščansko hišo s svojimi pogubnimi parklji.

Prvi način je takoimenovano "varčanje", drugi — splav.

Preprečevanje spočetja je greh in hudobija prve vrste. Zato je ustanovil Bog zakon, da bi bil studenec življenja in korenina človeški družini, ne pa da bi bil nekaka španska stena, za katero se lahko zakonci lepo skrijejo in si dovoljujejo reči, ki izven zakona niso dovoljene.

Ljudje, ki se temu grehu udinjajo, se norčujejo iz svetega zakramenta. Šli so pred altar, da bi jim duhovnik blagoslovil življenje hotništva. — Sv. Avguštin pravi o njih: "Najsi se zovejo zakonci, v resnici to niso, saj niso ohranili od resničnega zakona ničesar in s poštenim imenom pokrivajo le svojo sramotnost. In če nista teh misli oba, si vendar-le upam trditi, da je žena ali hotnica moževa ali mož hotnik ženi." Ali ni hotništvo grda hudobija...?

Krščanska hiša, kjer se mesto navad in šeg

dostojnosti, povzetih iz nazarske družinske hišice, dogajajo reči, ki so se dogodile v Gomori in Sodomi, mesti pohote in božjega prekletstva, ne morejo biti hiše sreče, le kotišče greha in priložnosti v grehoto. Taka zakonca sebi kradeta vero. Kako? Saj si lahko misliš, kako. Greh teži vest, greh se gromadi na greh, v spovednici tudi če pove, dobi odvezo od duhovnika, od Boga odveze ne dobi, ker ni resne volje za poplavljanje. Z grehom proti zakonu se vrsti greh bogoskrunstva nevredno prejetih zakramentov. Vrsti tako dolgo, da postaja glas vesti neznošen in nazadnje vso vero vržeta v koš. Greh proti zakonu rodi odpad od vere. Ali ni to grda hudobija?

Krščanska hiša bi morala biti majhna podružnica cerkve, kjer tudi biva Bog, če že ne v tabernaklju z večno lučjo, pa v duši poročenec. Kakor je tabernakelj v duhovnem življenju gorišče nesebičnosti, požrtvovanja in čiste ljubezni, tako bi moral postati vsak novi dom izhodišče čednosti. Pri zakoncih, ki ustrezajo zahtevam bele kuge se godi pa ravno obratno. Mesto da bi se človeška družina ponašala z novim svetilnikom, ki kaže s čisto lučjo po razburkanem morju življenja, je pa dobila le navaden obcestni kanal, ki še več goliže izliva v življenje. Kaj drugega so take hiše, kakor izhodišče nečistosti in najgršega pohujševanja. Naravno lahko sklepa predvsem mladi svet: če v zakonu lahko uganjajo vse nerodnosti, pa še "žegenj" pred altarcem zato dobe, zakaj ne bi smeli tega izven zakona počenjati. Ali ni ta greh torej res — hudobija?

Glede preprečevanja poroda pa isto velja. Je še hujši greh, ker skruni pošteno ime krščanskega materinstva in očetovstva. Kdorkoli zagreši to hudobijo, pa naj bo s pomočjo zdravil ali zdravnika, si užge početak krvoločnega Heroda v dušo in na čelo.

Hudobija Herodova, Herodov greh je soroden grehu zakoncev, ki rojstvo zaroda preprečujejo. Kateri je bil Herodov greh? Pobil je nedolžne otročičke, ker so motili njegov pokoj in ker so ogrožali njegovo udobnost...

Herodov greh. Mrtev je danes Herod. Dva tisoč let je minilo od njegove grozovite smrti, ko so ga pri živem telesu črvi izžrli. Mrtev je Herod, toda njegov greh ni mrtev, z nami živi in je dober, predober hlapec bele kuge. In ta hlapec je toliko tudi krščanskih mater in očetov ožigosel z žigom Herodove krvoločnosti in divjaštva.

DEVICA ORLEANSKA

POJAV Devica Orleanske je kakor nenavaden plamen, ki je vzplapolal v srednjem veku. V vsej človeški zgodovini poznamo malo tako čudovito lepih primerov skrajne požrtvovalnosti, plemenitega domoljuba, strnjenege z živo vernostjo, kakor nam ga kaže baš to preprosto kmečko dekle.

Rojena je bila Ivan d'Arc l. 1412 v vasi Domremy, kjer je njen oče Jakob županil, na meji med lorensko in šampanjsko pokrajino. Bili so takrat divje razburkani časi: dobra polovica Francije je bila zasedena od Angležev, kralja Karla VII. večina države ni priznavala za pravega vladarja. Obča zmeda, povsod domače vojne, pokolji, ropi in požigi — to je bilo časovno ozadje za pojav tega junaškega dekleta, ki je nastopilo nenadoma in z bleskom, kakor se prikaže meteor na nočnem nebu.

S trinajstimi leti je Ivana prvič slišala nadnaraven glas in videla nebeško prikazen: angela vojnih trum, svetega Mihaela. Ti prividi so se vedno češče ponavljali, prikazovala se ji je še sveta Katarina in sveta Marjeta in štiri leta kasneje, ko je štela sedemnajst let, je začula božji ukaz, naj povede kralja v Reims, kjer so po starih šegah v starodavni stolnici že od nekdaj mazilili francoske vladarje. Ivana je bila, tako piše zgodovina in sodobna poročila, kostanjevih las, lepa, velika in krepka deklica. Imela je mil glas in bila je skromna in ponižna, a pri tem odločna in pogumna ter izredno razumna, dasi ni znala ne pisati ne brati, od molitev pa komaj očenaš.

Ker mlada junakinja le noče odnehati od svojih načrtov, ji meščani v bližnjem mestecu Vaucouleurs kupijo bojno opremo. Ivana je izjavila, da je tudi brez vsake pomoči pripravljena oditi na daljno in verno pot, pa če bi si morala do kolen odbrusiti noge. Hotela je najti bojazljivega kraljiča, ker ji je bilo razodeto, da bo ona tista ženska, ki bo rešila francosko kraljestvo iz sužnosti, v katero ga je druga ženska — Izabela Bavarska — spravila. Ta legenda je bila obče znana. Zato ni čuda, da so ji verni meščani dali konja in viteški oklep; vojaški poveljnik mesta, žlahtni gospod de Baudricourt, ki jo je sprva s prezirom zavrnil, ji da na vse zadnje meč in spremstvo šestih mož. S te-

mi se na čisto čudežen način prebije skozi sovražne straže — vsa pokrajina je bila v angleških rokah — do mesta Chinona, kjer je bival Karel VII. Ta vladar je bil nevreden omahljivec, nezaupljiv, slaboten in bojazljiv. Dolgo časa se je branil, preden je odšel z Ivano, ki je v viteški opremi, z zastavo v rokah, vodila vojsko v Reims. Meč je našla pod oltarjem v neki cerkvi, kakor ji je bilo v spanju razodeto. Da se je kraljevič sploh odločil za ta zares nevarni pohod skozi dežele, ki so bile v sovražni oblasti, je bil vzrok ta, da je Ivana medtem osvobodila mesto Orleans, edino veliko, kraljeviču še zvesto postojanko, ki so ga Angleži že šest mesecev oblegali in ki bi se bilo brez njene pomoči že vdalo. Omahujočim vojakom v obleganem mestu je njen pogumni zgled vlil nove vere v zmago in jih napolnil z zaupanjem. Videli so v njej božjo odposlanko, ki je prišla ob dvanajsti uri, da reši kralja in domovino. In ko je pod njenim vodstvom bila angleška vojska premagana in pregnana, mesto pa osvobojeno, so Ivani d'Arc nadel častni naziv Devica Orleanska. Zmaga se je zdela vsej Franciji kakor neverjeten čudež. V trajen spomin na junaško dekle so kovali medalje, jo slavili v pesmih in knjigah.

Ko je bil Karel VII. maziljen in kronan, ga je tudi severni del kraljestva priznal. Vsa država je začela upati, da bo kmalu konec dolgotrajnim morijam in brezkončni vojni. Da ni Ivana zavzela še Pariza, so preprečili spletkarski dvorjani, ki so z ljubosumnim očesom in z zavistjo opazovali, kako narašča njen vpliv na slabotnega kralja. Ivana v tem ozračju ni mogla strpeti, pobegnila je z dvora in šla na bojišče, kjer so jo vojaki sprejeli kakor svojo od Boga poslano vodnico. Vodila jih je od zmage do zmage. V bitki pri Compiengneu so jo sovražniki obkolili, vrgli s konja in ujeli. Nehvaležni kralj ni genil niti z mezincem, da jo reši, v mestih in po kmetih je pa hvaležni narod javno molil za njeno rešitev. Vojvoda Ivan Luksemburški jo je za deset tisoč zlatnikov prodal Angležem, ki so se je opravičeno bali kot svoje najopasnejše sovražnice. Kralj in dvor nista niti poskusila, da se zavzameta za njeno usodo.

Angleži so jo prepeljali v Rouen. Obtožili so jo krivoverstva in čarovnije, ker je trdila, da jo je Bog poslal, da izžene Angleže iz dežele. Pravda, ki so jo vodili zoper njo, je bila ostudna igra. Štiri mesece so mučili ubogo dekle. Zaprta je bila v globoki ječi, z verigami na nogah, ponoči priklenjena na tram. Z zankami in zvi-

jačami so ji skušali izvabiti priznanje, da je satanova odposlanka in čarovnica. Ker ji tega niso mogli dokazati, so jo obtožili krivoverstva, češ, da je nosila moško obleko. Vsa izmučena in čisto izčrpana je podpisala listino, kjer se odpoveduje svojemu poslanstvu in obljublja, da ne bo več oblekla moške obleke. Nato je bila "milostno" obsojena na dosmrtno ječo in izročena Angležem. Ti pa so hoteli njeno smrt za vsako ceno. Pretvezo so našli kaj hitro. Ponoči so ji v spanju odnesli ženska oblačila in ji pustili moško obleko. Ker ni mogla dobiti svoje obleke več nazaj, je oblekla to. Bilo je dovolj: zaradi tega, ker je prelomila obljubo — in to je bil edini vzrok smrtne obsodbe — so jo obsodili na smrt.

V sredo, 30. maja 1431, so jo ob devetih zjutraj privedli na Sejmski trg v Rouenu, kjer je stala grmada. Tisoč vojakov je stražilo okrog nje. Ivana je, ko so ji naznanili, da jo čaka rabelj, začela jokati, pulila si je lase in silno klicala na pomoč Boga in ljudi. Saj je šela komaj devetnajst let! Pred grmado jo je prevzel prejšnji pogum in hladnokrvnost. In ko so jo že privezali h kolu, je na glas povedala, da je nedolžna, da so bili glasovi, ki jih je slišala, res od Boga in da so se ji res prikazovali svetniki. Prosila je, naj ji v smrtnih mukah drže pred očmi križ, ki so ga šli iskat v bližnjo cerkev. Ko so plameni že objemali grmado, je klicala na pomoč svetega Mihaela. Izdihnila je svojo dušo z Jezusovim imenom na ustnicah. — Staro izročilo pripoveduje, da je ob njeni smrti zagledal eden angleških biričev, ki je zažigal grmado, belega golobčka, ki se je prikazal iz oblakov in se spustil k mučenici . . . Njen pepel so Angleži raztrosili v reko Seineo, da ne bi prišel v francoske roke.

Devica Orleanska je edinstvena osebnost v zgodovini. Višina нравnega dostojanstva, do katere se je povzpelo to čudežno dekle sredi sirovega in nasilnega časa, v katerem je živela, jo dela nadvse vzvišeno. V njeni osebi je čudovito združena dvojna ljubezen: do Boga in do movine. Francozom je ona prava narodna junakinja, najpopolnejši vzor domovinske ljubezni in junaške požrtvovalnosti.

Zmagoslavje.

Nedeljski lovec (ki je streljal zajca): "Zadel ga sicer nisem — ampak strah ima pa le!"

PURANOVA NOGA

DESET let mi je bilo. Stanoval sem v zavodu. Vsak ponedeljek sem prinesel od staršev veliko vsoto petnajstih vinarjev, s katerimi sem si kupoval zajtrk, kajti v zavodu smo dobivali za ta obrok samo košček prav suhega kruha.

Ko se nekega ponedeljka vrnem v zavod, najdem nekega svojega tovariša (še se spominjam njegovega imena: zval se je za Contureja) z ogromno puranovo nogo.

Čim me je opazil, je že vpil: "Pojdi gledat, pojdi gledat!"

Stekel sem k njemu: v rokah je stiskal zgornji del noge in če je le količkaj mignil z desno roko, so se štirje kremplji odprli in se zaprli kakor prsti na človeški roki. Osupel in začuden sem obstal: "Kako se more pregibati mrtva noga? Kako jo more premikati?" Vsakokrat, kadar so se kremplji raztegnili in se spet skrčili, se mi je nekaj zableščalo pred očmi. Sodil sem, da gledam čudež. Ko je tovariš, ki je bil starejši in zlobnejši od mene, opazil, da je moje navdušenje prikipelo do vrha, je spravil svoje čudo v žep in izginil. Tudi jaz sem šel na svojo stran, a bil sem zamišljen in neprestano sem videl, kako mi plava pred očmi noga kot neka prikazen.

"Ko bi jo imel jaz," sem si govoril, "bi se kaj kmalu naučil, kako se pregiblje. Conture ni nikak čarovnik. In pa — kako bi se zabaval!"

Nisem mogel več strpeti. Stekel sem k tovarišu.

"Daj mi nogo!" sem za zaprosil z glasom, kateremu se ni bilo moč ustavljati. "Lepo te prosim!"

"Nogo?! — nogo da bi ti dal? — Zgineš?"

Njegova zavrnitev je še bolj razpalila moje poželenje.

"Nočeš mi je dati?"

"Ne!"

"Že dobro! — Pa mi jo prodaj!"

"Da bi ti jo prodal? Za koliko?"

Začel sem šteti v žepu denar, ki sem ga imel za en teden.

"Pet vinarjev ti dam zanjo!"

"Pet? — za takovo nogo? Ali se misliš norca delati iz mene?"

Zopet je prijel svoj dragoceni predmet in začel pred mano ono očarujočo igro kot bi mahal s pahljačo, moja strast pa je bila vedno silnejša.

"Pa naj bo, dam ti deset vinarjev zanjo!"

"Deset?" je povzel prezirljivo. "Le poglej!"

Štirje kremplji so se raztezali in krčili...

"Po povej, koliko vendar hočeš!" sem mu rekel, tresoč se.

"Štirideset vinarjev ali pa nič!"

"Štirideset!" sem govoril sam pri sebi. "Štirideset vinarjev? To je skoraj tri tedne za zajtrk! Nak, preveč je!"

"Stori kakor hočeš!" Noga mu je izginila v žep in odšel je.

Spet sem skočil za njim: "Petnajst!"

"Štirideset!"

"Dvajset!"

"Štirideset!"

"Petindvajset!"

"Štirideset!"

Oh, vražji Conture, kako lahko mu bo hoditi po svetu, ker je že tako poznal človeško srce! Vsakokrat, ko je strašna beseda "štirideset" udarila ob moje uho, je odnesel nekaj moje odpornosti. Po dveh minutah se nisem več zavedal.

"Na, naj bo štirideset!" sem kriknul. "Daj mi jo!"

"Najprej daj denar!" je odvrnil oni.

Položil sem mu na roko petnajst vinarjev, ki naj bi jih imel za en teden, za ostalo pa mi je napisal listek. O, zlobnež, že s štirinajstimi leti je bil trgovec... Potem je slednjič le potegnil iz žepa dragoceno stvar in spregovoril: "Na, tu jo imaš!"

Hlastnil sem po njej... Čez nekaj sekund pa sem — kakor sem že prej izprevidel — spoznal tajno.

Potegoval sem kito tako dobro kot Conture. Nekaj minut sem se s tem zabaval ko neumen; po dveh minutah me je že manj zanimalo; po treh minutah me ni zanimalo skoraj nič; po štirih pa me ni zanimalo prav nič! Vlekel sem še vedno, ker sem hotel imeti obresti od svojega denarja. Prihajalo je razočaranje. Za njim se je priplazila žalost. Nato obžalovanje, potem spomin na tri tedne ob suhem kruhu in nazadnje še zavest lastne bedastoče — in vse to se je polagoma sprevrglo v grenko ogorče-

nost, kateri se je pridružila še jeza. Z resničnim sovraštvom sem tiščal predmet svoje ljubezni in ga po desetih minutah zagnal čez zid, da bi bil bolj gotovo prepričan, da mi ne bo več prišel pred oči!

Odkar nimam več deset let, sem se često spominjal tega dogodka in mnogokrat sem še našel v sebi otroka s puranovo nogo.

"Prav sem imel pa le!"

Profesor Svadnik stopi iz šole, zunaj pa je dež curkoma lil. Ker se je bil pri pričkanju s strokovnim tovarišem precej razgrel, ne da bi bil rad moker. Na srečo pripelje fijaker mimo.

"Hej," zavpije profesor, "ste prosti?"

"Sem, gospod profesor," pravi fijaker in ustavi.

"Kaj me poznate?"

"To ne," se smeje prebrisano fijaker, "ampak precej se pozna, da ste profesor!"

Profesor nekaj zagodrnja, potem pa vpraša, koliko stane vožnja do njegovega stanovanja.

"Tri kovače," odgovori fijaker mirno.

"Kaj?" se razvname profesor, "tri kovače?! — Prijatelj, rečem vam, ne bodite nesramni! Ne mislite, da imate opraviti s kakšnim zelencem, ki ga lahko opilite, kakor ga hočete! Takša znaša dvajset dinarjev in nič več!"

"Tri kovače!" odvrne fijaker mirno in spravi s tem profesorja v precejšen ogenj.

"Tarif sem!" zavpije mahaje z rokami.

Počasi poišče fijaker tarif in oba ga lepo študirata. Dež pa je nanju lil kakor iz škafa.

"No," pravi profesor zmagoslavno. "Kdo ima prav? Dvajset dinarjev je, kakor sem rekel! Zdaj ste pa tiho, a? Jaz vem, kaj pravim; jaz imam zmerom prav, zapomnite si to! Samo z mano se ne prepirajte, prijatelj, boste vedno pogoreli!"

Nato privleče denarnico, odšteje fijakerju dvajset dinarjev na roko, se obrne in gre zadovoljno domov. Šele pri hišnih vratih, kamor je prišel moker, da je vse teklo od njega, se nenadoma spomni: "Akrament, zdaj sem pa pozbil v kočijo sesti!" Nekaj časa stoji ves osupel, nato pa otrese vodo s sebe in pravi smehljaje se: "Nič ne škodi! Prav sem imel pa le!"

DAN SPRAVE

Božidar Korš, tisti ruski učenjak, ki je prevel našega Prešerna na ruski jezik, je moral nekoč tolmačiti pred sodnijo zbadljivke in zmerjavke in kletvine mornarjev, ki so se med seboj sprli in se pošteno ozmerjali. Med različnimi narodnostmi mornarjev je bilo tudi nekaj Slovencev. Korš je razsodil: "Slovenska kletvica — to je zlomljen ščit celjskih grofov. Slovenci sploh ne znajo kleti." Tako je ocenil pred leti Korš kletev Slovencev v primeri s kletvijo drugih narodov. Morda bi mož danes svojo sodbo izpremenil, ker je sirova povojna dediščina v Slovincih tudi — tuja kletev. Te je med mladimi in najmlajšimi toliko in tako grde, da marsikdo po petkrat in desetkrat zakolne, preden en stavek pove. Koristna bi bila zoper to sirovost tudi med nami "družba gospodov", ki bi po ulicah, cestah, vagonih delila posetnice z napisom: "Priatelj, Vi še vedno sirovo preklinjate. Kdaj boste nehali? (Tako namreč delajo že med nekaterimi drugimi narodi.) Toda take posetnice bi bilo morda korist deliti zlasti nekaterim očetom in materam, ki dajo svojim otrokom prvo pobudo za tako "krepko" izražanje.

Naj povem, kako je bilo tedaj, ko še take posetnice niso bile uvedene. Z bratom sva se sprla — in zakaj? Ljubi Bog — zaradi hiše. On je trdil, da bo njegova, jaz da bo moja. Iz spora in "motenja posesti" je nastal pravi fantovski pretep, ki mu nežna mati ni bila kos in je poklicala na pomoč očeta. Krepke klofute so zapele po najinih razpaljenih licih — vmes pa je treščila iz ust očeta — kletev — prva, ki sva jo slišala od njega. Mati je zajokala, oče si je potegnil klobuk na oči, midva sva onemela. Nič niso bolele klofute, pekla je kletev, strahotno pekla. In nastal je molk v hiši, ki ga je pretrgala samo najnujnejša beseda parkrat na dan. Če bi bila midva tedaj poznala obup, bi bila obupala. Taka je bila bolečina. Oče naju ni pogledal, mati se ni ukvarjala z nama. Buljila sva v knjige, toda črke so bile vse zabrisane, od najinih solznih oči nečitljive. — Drugi dan je bila sobota. Ob delopustu naju pokliče mati v čumnato: "Ali vidita, kaj sta naredila? Ata je klel — na vaju je ta greh. Pojdita in prosita Boga, da vama odpusti!" In sva šla tiha in strta k večernicam in — k spovedi. — Laže nama

je bilo, ko sva se vrnila domov. Toda večer je bil vseeno še puščoben, tih in nič veselega ni bilo v sicer tako prijetnem delopustu.

Drugo jutro nama je zastala sapa, ko sva zagledala, da je pokleknil tudi oče pred oltar k sv. obhajilu. Oče, ki je šel v postu, v adventu in še enkrat kje na božji poti — pa na to navadno nedeljo pred oltarjem! Bolela naju je ta očetova pokora, da sva vsa plaha sedla k zajtrku, ki je bil pa od matere pripravljen izredno dober in obilen. Skozi okno je sijalo solnce na belo pogrnjeno mizo. In še preden smo zajeli, je izpregovoril oče; dovtip je bila prva beseda, da se mu je zasmejala mati in sva se za njo srečna zasmejala še midva. Po zajtrku smo šli vsi na vrt. Oče si je zažvižgal veselo pesem, mati je utrgala nagelj in — mu ga ponudila.

Slabi živci.

Pismonoša Tekavec je imel edinega sina Gusteljna, ki bi ga bil silno rad izštudiral. Pa kakor je bil Gustelj sicer priden, za šolo ni bil, in oče in mati sta neznansko premišljevala, kakšen kruh bi sinu preskrbela. Ujec Jože, ki je hodil k njim na obiske, je moral venomer poslušati jadikovanje, kako težko je izbrati otrokom poklic v teh težkih časih.

Ko se je bil nato ujec Jože zopet oglasil čez nekaj časa, je opazil, da vlada v družini ne navadno veselje.

"K mesarju in klobasarju Živoderu smo ga dali učiti," je pripovedoval Tekavec zadovoljno. "Sicer si je pa sam želel, da bi postal mesar in klobasar, ker tako strašno rad je klobase, na hrenovke je pa kar mrtev."

"Prav!" je rekel ujec, "obrt ni slaba!" in Tekavka mu je veselo pritrjevala.

Ko pa čez nekaj tednov ujec Jože zopet pride, dobi starše vse potrte, Gustelj pa je ves objokan sedel v kotu in presunljivo ihtel.

"Kaj ni fant več pri Živoderu?" vpraša.

"Ne!" odgovori Tekavec žalostno, "zaradi popolne nesposobnosti ga je odpustil . . ."

"Zakaj pa vendar? Ali ni bil poslušen, priden ali kaj?"

"O, ne! Mojster je rekel, da ima preslabe živce za ta posel."

"Aha, na pobijanje živali se ni mogel navaditi?"

"To že," je rekel Tekavec in globoko vzdihnil, "ampak ko so hrenovke delali, mu je postalo slabo in je omedlel . . ."

Z GRIČKA ASSISI

Redka slavnost na Mt. Assisi

15. avgusta bodo v našem samostanu Mt. Assisi praznovali petindvajsetletnico redovnega življenja naše častite sestre provincijalne predstojnice s. M. Mihaele Kos. V težkih časih prve svetovne vojne je naša srebrna jubilejantinja prešla redovno obleko; v še težji dobi druge svetovne vojne lahko sedaj z veliko hvaležnostjo do Boga pogleda nazaj v dolgo dobo 25 let. Težka so bila, posebno zadnji dve, odkar jo je pokorščina poklicala na odgovornostipolno mesto prov. predstojnice.

25 let v službi Gospoda! Koliko njenih tovarišic je že odšlo po plačilo v večnost — a njo je Bog še pustil na zemlji, da še več stori za razširjenje božjega kraljestva in si nabere novih biserov v svojo nebeško krono. Vse se z njo vred veselimo in hvalimo Boga za vse dobro, kar je dosedaj storil po njej. Na ta njen tako lep, pomenljivi dan, jo bomo še posebno priporočile božjemu Srcu: Da jo čuva še nadalje! Da ji blagoslavlja njeno delo! Da ji bo moč in opora v križih in trpljenju, ki ga je posebno življenje predstojnice tako polno... Da jo dviga in tolaži, kadar se ji bo zdelo, da kar ne more več naprej... Da jo obsuje z bogastvom svoje milosti iz katerega bo zajemala zase in njej izročene... Da ji nakloni še mnogo, mnogo let krepkega zdravja v dobro naše provincije in mladine... Da jo osreči s tisto srečo, ki je delež njemu posvečenih...

Vsem dragim Slovincem v Elkhartu najprisrčnejši Bog plačaj! Zlasti družini Zakrajšek za prelepi sprejem in pogostitev. Nazadnje so nas še pa v Porter, Ind. zapeljali. Gospod naj Vam bo plačnik dobra Mrs. Zakrajšek.

Po 50c: Gabriel Smole, Mike Habek, Rudy Trlep, Tony Lauric; Mrs. Josephine Smole je dala \$1.25; Josephine Kvas pa 75c.

Porter, Indiana—

Po \$5: Martin Wagner, Joseph Ray, Katarina Murato.

Po \$3: Teresa Valpotič.

Po \$2: Mary Flac, Emil Mikulek.

Po \$1: Steve Flac, Frank Sitar, John Lindquest, Cecilia Stanko, Andrew Rojko, John Burns.

Vsem Portarjem prisrčna zahvala, posebno še pa družini Joseph Ray, ko so nas vozili in pa družini Valpotič za postrežbo.

Chicago, Illinois—

Po \$3: Michael Klyderman.

Po \$2: Joe Spilak.

Po \$1.50: Ana Jornd.

Po \$1: Iva Possedi, John Kotnik, Frank Siman, Thomas Zigrich.

Biwabik, Minn.—

Mr. & Mrs. Joe Shiltz, po \$5.

Eveleth, Minn.—

Po \$2: Mr. & Mrs. Tony Zakrajšek.

Vsem dobrotnikom najsrčnejša hvala.

SESTRE Z LEMONTA.

GLASOVI OD MARIJE POMAGAJ

Bog plačaj, dobrotniki!

ZA LIST AVE MARIA—Po \$5: Mrs. Bizjak, F. Gornik. — Po \$2: G. Zaman, B. Malnar. — Po \$1: J. Madgar, Mrs. Bukovac.

ZA MARIJIN ALTAR—Po \$30: A. Prijatelj. — Po \$10: A. Sluga. P. Zagar. — Po \$5: F. Pirman, N. N., Cicero, Ill., Mrs. Sodja, F. Sardoch, A. Dolenc. — Po \$3: U. Kozaric. — Po \$2.50: G. Urbas. — Po \$2: J. Erlach, J. Leskovitz, M. Hegler, M. Lah. — Po \$1: B. B., Green River, Wyo., A. Skerjanc, P. Bragdic.

ZA TABERNAKELJ — Po \$10: M. Vidmar, J. Kocin. — Po \$5: Mr. in Mrs. L. Izanec, Mr. in Mrs. L. Pirš, F. Kuznik, J. Radez, J. Erjavec. — Po \$4.05: romarji od sv. Lovrenca, Cleveland. — Po \$2: V. Hochevar, J. Sadar, J. Stepich, T. Gorencic, Mr. in Mrs. L. Ferfolija, Mrs. Fr. Perhne, Mrs. Strajnar, M. Lah. — Po \$1.50: F. Novak. — Po \$1.25: M. Volcansnik. — Po \$1: L. Zivoder, Mr. in Mrs. Marolt, F. Cercek, M. Marincic, A. Skrle, J. Urbancic, Mrs. Hochevar, Jennie Barle, Mrs. Kapla, Mrs. Kožar, Mrs. Valenčič, Mrs. Kenig, Mrs. Maly, Mary Blatnik, F. Zimmerman, K. Šraj, F. Kuznik, A. Kic, F. Perko, Mrs. M. Strekel, M. Meljac, Mrs. Srebernark, J. Miklavcic, U. Ponikvar, P. Zefrin, A. Kuznik, N. N., Mrs. Barli, R. Skrle, J. Gustincic, A. Rozman, F. Perhne, Mrs. Suhadolnik, J. Avsec, Mr. in Mrs. W. Avsec, Mr. in Mrs. J. Pole, J. Kuznik, A. Kodeks, L. Mismas, R. Urbancic, A. Kozel, M. Pecnik, K. Bobnar, F. Blatnik, Mr. Tutin, M. Jeric, F. Tomazin, M. Ostanek, M. Hrastar, M. Lavric, R. Simec, M. Malovrh, A. Kness, A. Marincic, A. Ponikvar, M. Cook, M. Hoge, J. Urbancic, J. Kmet. — Po 75c: J. Pelan. — Po 50c: Mrs. Cesar, J. Meglic, A. Smuk, J. Gliha, M. Ajdovsik, M. Sadar, U. Skul, J. Maver, M. Godec, J. Pirec, M. Blatnik, A. Kosak, A. Gregorcic, A. Stopar, F. Perko, A. Zore, M. Ferlin, M. Princ, A. Rus, M. Hrvat, R. Kenik, A. Zupancic, T. Hochevar. — Po 35c: M. Rogel. — Po 30c: A. Straza. — Po 25c: J. Resnik, Mrs. Planinsek, M. Sustar, J. Lukanec, A. Grozdanic, J. Godec, H. Skufca.

ZA BARAGOV VRT—Po \$10: N. N., Hibbing. — Po \$5: F. Sardoch. Mrs. Jelencich, Po \$2.50: A. Mlakar. — Po \$2: Mary Ajdeček, Marg. Mulk, Mrs. Puklavec. — Po \$1.50: K. Starc. — Po \$1: Mrs. Vidmar.

ZA KRUH SV. ANTONA—Po 50c: J. Roncevic.

ZA SAMOSTAN—Po \$10: N. N., N. N., Glendale, N. Y., Mrs. Sercel, Mr. in Mrs. Kushar. — Po \$5: F. Lastalic, F. Perhne. — Po \$2.50: J. Mramor. — Po \$2: M. Kolar. — Po \$1: J. Selan, T. Okoren, M. Zagar, T. Okoren. — Po 50c: A. Oratch.

APOSTOLAT SV. FRANČIŠKA—Po \$20: A. Sluga. — Po \$10: M. Panijan, M. Lovsin, M. Turk, N. N., M. Kolar, A. Bodes, J. Bradish, C. Jan-

car, J. Stamphel, J. Klemenic, B. Klemenic J. Matkovich, M. Matkovich. — Po \$9: F. Pajk. — Po \$5: M. Barker. — Po \$2: R. Koletto. — Po \$1: A. Frandiskovich, A. Bozic, J. Bozic, J. Matkovich, A. Matkovich.

ZA LUCKE—Po \$3: M. Kolar. — Po \$2.15: Mrs. Sodja. — Po \$2: M. Barle. — Po \$1: Mrs. F. Cerne, M. Otonicar, G. Drasler, M. Mule, U. Kozaric, K. Stare, M. Gostic, Mrs. Azman, Mrs. Bashel, L. Chuchuk, H. Brodnik, Jean Brbec, F. Kronovšek, F. Gerdovec, M. Biltower, Mrs. Hrvat, Mary Lach, F. Cimperman, M. Cimperman, Feliks Kupšek, Mrs. Stukel. — Po 50c: M. Evanish, M. Strauss, M. Retel, M. Strekel, L. Groshelj, A. Veselich, M. Perusek, F. Vovko, Mrs. Novlan, F. Hren, A. Smrekar. — Po 25c: T. Gornik, Filipic, Mrs. Klanecar.

SVETE MAŠE—Po \$30: Rev. Oman. — Po \$21: Mrs. F. Krall. — Po \$20: F. Bogovich. — Po \$12: J. Lustig. — Po \$10: Karoline Kasic, R. Znidar, M. Kolar, Mrs. Mišmaš. — Po \$8: M. Barle. — Po \$7: M. Dolinar. — Po \$6: N. N., Rev. Stepanich. — Po \$5: Mrs. A. Perko, N. N., Mrs. Bradac, M. Azman, Mrs. Petrinja, M. Mule, Miss M. Repar, A. Bojc. — Po \$4: F. Jalovec, Mrs. Rupnik. — Po \$3: M. Pristau, E. Cadez, N. N., Lansing, O., J. Horvat, J. Novlan, M. Klobuchar, B. Panijan, M. Fajfar, A. Martincic. — Po \$2: Mrs. J. Janezic, M. Strauss, R. Simenc, A. Pugel, J. Radez, Roza Košir, A. Berus, M. Hočevan, N. N., U. Crnkovich, K. Stare, Mrs. Marolt, Mrs. Bashel, Mr. Hren, F. Slapnicar, A. Poljak, Mr. Math Grill, Mr. Mohorko, M. Kalister, J. Pavkovich, E. Tomsic, F. Mikulic, Mrs. Sodja, M. Perusek, M. Stark, Mrs. Rozman, M. Novlan, M. Grzin, M. Hozjan, K. Mladenija, M. Usnik, Mrs. Motz, A. Bencan, N. N., Mrs. Bobnar, Mrs. Uduc. — Po \$1.15: F. Starman. — Po \$1: Mr. in Mrs. Brojan, M. Ponikvar, F. Terlep, M. Strainer, A. Prijatelj, Mrs. F. Cerne, Mrs. M. Hočevan, Mrs. C. Zagar, U. Stupnik, A. Turnsk, A. Madrich, Cepon, M. Otonicar, M. Lah, T. Gornik,

B. Strahan, M. V. Prek, A. Smrekar, M. Kuhar, Mrs. Srebernak, M. Puncar, C. Kervin, A. Kozlevcar, Mrs. Petrovic, F. Pajk, Mrs. Urh, J. Toplikar, H. Osaben, M. Zagar, M. Klepac, U. Kozaric, G. V. Sever, M. Bluth, Mrs. Gradishar, A. Mihelic, A. Stazinski, A. Mlakar, Mrs. Klancar, Th. Derchar, Jacob Sukjati, Mrs. Vidmar, Mrs. Dimec, Mrs. Kapla, Mrs. Kocjančič (3), Mrs. Kenig, Mrs. Mally, Mrs. Gliha, Mrs. Mišmaš, Mrs. Urbancich, Mrs. Žonta.

M. Bozich, M. Kogovšek, V. Mladic, M. Vezuh, M. Hrasta, F. Cerar, T. Valpotic, A. Sasek, F. Skarnshek, K. Nodrin, A. Kozlevčar, K. Butala, J. Janks Jr., M. Slobodnik, M. Delak, R. Klemenčič, J. Smrekar, F. Tekavtz, J. Stukel, M. Buchar, F. Cevta, J. Pilse, M. Brunner, A. Praznik, J. Zaman, J. Stih, J. Meserko, Titan Valve Emp., L. Leskovec, S. Dolgan, W. Planisek, M. Mertich, Trampus Family, Asseg Family, F. Spenko, Mrs. Salmich, Tobentar Family, Mrs. Grill, J. Baraga, J. Sedej, Horvat Family, J. Krofele, J. Belan, Pavlovich Family, I. Košak, Mrs. Balantic, R. Birk, M. Curl, Mrs. Skaravanska, Mrs. Schuster, Mrs. Pol, M. Kosmač, F. Terček, A. Tome, Mlakar Family, M. Prhne, L. Strnad, L. Martinčič, F. Malnar, J. Intihar, J. Hočevan, B. Govednik, N. N., G. Strajnar, A. Blackard, J. Horvat, H. Petach, A. Kompare, J. Arhar, Mrs. R. Jurkovic, N. N., A. Stare, E. Sturc, E. Sturz, Mrs. G. Kern, Mr. in Mrs. F. Lipoglavšek Sr., M. Anzieh, Mrs. J. Centa, M. Sivic, M. Podar, Mrs. M. Veselic, Mrs. A. Centa, T. Okoren, Mrs. F. Roitz.

Zahvalim se Presvetemu Srcu Jezusu in Marijinemu in Sv. Antonu in pomočniku Baragi za uslišano prošnjo v družinskih zadevah. — Mary Dolinar.

Zahvaljujejo se Bogu, Mariji Pomagaj, Frideriku Baragi, Sv. Jožefu za pridobljene milosti:

T. Gornik, G. Zaman.

Zahvaljujem se Presv. Srcu Jez. in Marijinemu za uslišano prošnjo zdravja. — Anton Čučnik.

PLAČAL GA JE.

Američan, vozeč se v avtobusu, je vprašal vodnika, čigav spomenik je v Pall Mall. "Tu je Jurij III.," je bil odgovor. "Vzelo je 6 mesecev, predno so ga postavili." — "Mi bi ga postavili v 6 dneh," se je bahal Američan. "In kakšen pomnik je pa ta, ki ga bomo sedaj videli?" — "To je pa Nelsonov stolp. Vzelo je 2 leti, predno je bil gotov." — "Mi bi ga bili postavili v nekaj tednih," se je bahal zopet Američan. Vodnik se je nalahno nasmehnil. Ravno so se pripeljali k katedrali sv. Pavla in Američan je rado vedno vprašal, kako stara stavba je to in kako dolgo so jo zidali. "Tega pa ne vem," je dejal vodnik. "Zjutraj sem se peljal tod mimo, pa je še ni bilo."

Otroci so otroci.

Stric Vilko se igra z bratovi otroki, ki so delali iz milnice balončke, ter jih dela tudi on. Ko se mu pa posreči posebno velik mehur, blekne eden izmed otrok:

"Stric, zdaj ti pa ne bo treba štacune zapreti!"

"Tepček, kako ti pa kaj takega na misel pride?"

"Tako: papa je rekel, da boš moral štacuno kmalu zapreti, ker ti sape zmanjkuje."

Rajši ne.

"Kaj, sto dinarjev računate za nekaj sekund, da mi en zob izderete?"

"Saj, če želite, vam prihodnjega lahko prav prav počasi izderem!"

V gostilni.

"Za pet ran božjih, kakšen tek imate!"

"Kaj bi šele rekli, ko bi me videli jesti, kadar sem povabljen!"

ZGODBA IZ STARIH ČASOV

BILO je leta 1226. Sveti Frančišek je ležal na smrt bolan v hiši asiškega škofa. Pred nekaj dnevi so ga bili pripeljali v mesto Assisi, ker je imel nepremagljivo željo, da bi pred smrtjo še enkrat videl svoj rojstni kraj. Žal, nič veselega ga ni čakalo v Assisiju. Cerkvena in svetna oblast sta bili v odkritem boju. Škof je bil izrekel besedo izobčenja nad mestnim poglavarjem, poglavar je pa od svoje strani zabranil vsako občevanje in vsak stik z duhovniki.

Tak je bil položaj v mestu, ko je došel tja bolni sveti Frančišek. Seveda ga je stvar zelo bolela in je dejal svojim bratom:

“Velika sramota je to za nas, božje služabnike, da nihče ne naredi miru in sprave med našimi oblastniki.”

Nato se je lotil dela, da bi sam napravil, kar ukazuje sveti evangelij. Najprej je dodal še eno kitico svoji znani pesmi o soncu. Potem je dal pozvati mestnega poglavarja, naj pride z vsem svojim spremstvom pred škofovo palačo.

Pozvani so res prišli. Ko so stali zbrani na trgu pred palačo, sta nenadoma stopila pred nje dva Frančiškova brata in začela peti Frančiškovo pesem o soncu. Star zgodovinar pripoveduje, da so navzočni poslušali pozorni kakor evangeliju in z razprostrtimi rokami uživali lepo pesmi. Ob koncu sta pevca dodala še eno novo kitico. Kakor iz ust samega svetnika so zveneče besede po trgu:

“Bodi slavljen, Gospod moj, po tistih, ki odpuščajo in preganjanje s potrpežljivostjo prenašajo. Blagor jim, ki trpe z mirom v srcu, zakaj od Tebe bodo prejeli venec plačila, o Najvišji!”

Mestnemu poglavarju so oči zalile solze. Vzkliknil je v pričo vseh zbranih:

“Resnično, pripravljen sem odpustiti ne samo škofu, ki ga hočem in moram častiti kot svojega gospoda, ampak celo morilcu svojega lastnega brata ali sina.”

Potem se je vrgel k nogam škofovim in dejal:

“Iz ljubezni do Gospoda Jezusa in do služabnika božjega Frančiška sem pripravljen vse

odpustiti in dati potrebno zadoščenje. Vse bom naredil, kar bo vaša škofovska svetlost želela od mene.”

Škof se je pa nagnil in dvignil svojega neprijatelja. Objel ga je, pobožal in dejal:

“Moja služba mi nalaga, da moram biti ponižen in miroljuben. Od narave sem pa zelo nagnjen k jezi, zato mi moraš odpustiti.”

GLASOVI Z DRUGEGA SVETA.

V resnici, to so glasovi kakor z drugega sveta. To je godba, ki prihaja v naše čase iz starodavnosti, ko so bili ljudje tako plemeniti in so imeli tako velika srca. Krvaveti mora naše srce, ko vidim, da je v naših dneh tako malo ljubezni med ljudmi . . .

O da bi ne bilo med nami toliko zavisti, o da bi resnična ljubezen gospodarila nad človeško družbo in nad vsakim posameznikom, ki je odkupljen z dragoceno Krvjo Jezusovo!

Kljub temu se tudi v našo dobo neprestano glasi sladki izrek:

“Blagor miroljubnim, zakaj otroci božji bodo imenovani!” (Mat. 5, 9.)

Kljub temu veljajo tudi današnji dobi besede:

“Ljubite svoje sovražnike, dobro storite tistim, ki vas sovražijo. Molite za one, ki vas preganjajo, da boste otroci vašega Očeta, ki je v nebesih, ki daje svojemu soncu vzhajati nad dobrimi in hudobnimi in pusti deževati na pravične in na krivične.” (Mat. 5, 44-45.)

“Ko torej prinašaš svoj dar na oltar in se tam spomniš, da ima tvoj brat nekaj zoper tebe, pusti tam svoj dar pred oltarjem in se pojdi najprej spraviti s svojim bratom, potem pridi in prinesi svoj dar.” (Mat. 5, 23-24.)

To je popolna ljubezen, ki o njej govori Gospod v svoji pridigi na gori. To je nova postava, ki jo je prinesel na svet Kristus. Duha te postave si moramo osvojiti, če hočemo biti zares kristjani in če hočemo pripadati Bogu, a ne svetu.

Ljudje tožijo radi tolikega sovraštva med narodi, ki je rodilo to strašno vojsko. Seveda! Nobena beseda o tem ne more biti pretirana. Na drugi strani se pa mnogi prav nič ne zavedajo, da med njimi samimi ni nič boljše, ko so skregani z najbližjimi sosedi, morebiti celo z najbližjimi sorodniki, pa zatrjujejo, da je odpuščanje in pozabljenje v tem primeru popolnoma nemogoče . . .

Kristusova ljubezen in Kristusovo odpuščanje pa mora vendar najprej najti pot v posamezna srca, najprej v tista, ki pravijo, da verujejo v Kristusa, potem šele se da pričakovati, da bo prišlo tudi med skupine, narode, države...

KRISTUSA PA NOČEJO PRIZNATI . . .

O pomanjkanju ljubezni med ljudmi in o trdoti človeških src se ne govori in ne piše samo med vernimi katoličani. Pred nekaj leti je bil v velikem evropskem dnevniku velik natečaj za najboljše spise o tem, kako bi se mogla razširiti in utrditi ljubezen med ljudmi in med narodi. Velika svota denarja je bila razpisana za najboljši spis. V kratkem času se je odzvalo 120 dopisnikov, ki so se vsi v potu svojega obraza trudili, da bi našli najboljši ključ do tega vprašanja. Zelo značilno pa je, da niti eden ni omenil — KRISTUSA . . .

Brez in mimo Kristusa — ali je sploh mogoče misliti na to, da bi se ustvarila med ljudmi in narodi — ljubezen . . .?

Seveda bo kdo rekel: Koliko ljubezni ste pa prav za prav ustvarili na svetu vi, ki pravite, da brez Kristusa ne morete živeti?

Na to vprašanje seveda lahko odgovorimo z naštevanjem vsega lepega, kar je katoliška cerkev v teku mnogih stoletij naredila na svetu za siromake, za bolnike, za preganjane . . . Da je res tako, priznavajo tudi najbolj neverni ljudje in zgodovinarji.

Toda, tu ni vprašanje o tem. Vprašanje je, če je Kristusov duh o ljubezni in odpuščanju našel svojo pot v nas same . . .

Tu pa moramo skloniti glave in si izpraševati vest. Kajne, priznati moramo, da na to vprašanje najlepše odgovorimo s skesanim molkom . . .

KAJ ZAHTEVA OD NAS KRISTUS?

Če ne v besedah, v dejanju ljudje prepogosto pravijo:

“Pretežko je, kar zahteva Kristus, ni praktično za naše življenje na zemlji.”

Kaj oznanjuje Kristus?

Morebiti to, da je greh, biti nejevoljen na zlomiselnost in podlost in nepravilnost naših soljudi? Ne! Saj beremo o Njem samem, ki je bil najsvetejši in najpopolnejši, da je pokazal nejevoljo nad krivičnimi farizeji in je nejevoljno pogledoval nanje. Gnev je vzbudila v

njem zavest, da so grešili pred Bogom in njemu krivico delali.

Kaj pa potem zahteva Kristus? Morebiti to, da se moraš prepustiti krivičnim sosedom, da te obrekujejo in sramotijo in niti svojega dobrega imena ne smeš braniti in se zagovarjati? Ne! Saj se je celo On sam potegnil za svojo čast, ko so ga sramotili in mu očitali stvari, ki se niso spodobile.

Kaj torej? O, tudi spricho Jezusovega nauka ostane resnično, da ima prizanesljivost in miroljubnost in potrpežljivost svoje meje. So dobrine v našem življenju, tako velike dobrine, da jih ne moremo prepustiti nasprotnikom brez brambe. Na primer življenje in svoboda in dobro ime celega naroda — teh in takih reči ne moremo prodati za ceno miru. So ljudje in cele edinice ljudi, ki krščansko potrpežljivost in miroljubnost smatrajo za strahopetnost, za slabost, in jo zato predrzno zlorablajo. V takih primerih neha tudi krščanska potrpežljivost.

Toda to so le skrajni primeri, ki jih ni tako veliko v našem življenju. Žalostna resnica je, da se ljudje sovražijo med seboj za prave malenkosti in mnogi naravnost iščejo dlake v jajcu, da bi se mogli jeziti nad svojim bližnjim. Za najmanjšo smet pograbi in naredi iz nje veliko bruno, potem pa neprenehoma poudarjajo v svojem lastnem razmišljanju in v pogovoru z drugimi, kakšen je ta in ta človek, kako dolg jezik ima in kako je grdo zinil o njih pred drugimi . . . Namesto da bi poskusili razčistiti dotično stvar in priti med seboj na jasno, se še nalašč ogibljejo krivičnika, kakor bi se bali, da se morda ne premisli in ne poboljša . . . Seveda, potem bi ne imeli več vzroka, da so skregani ž njim . . . Morali bi mu — odpustiti . . . Toda ravno ta beseda je tista, ki je nikakor ne morejo razumeti . . .

“Odpustiti? Ne, tega nikoli, to ni mogoče . . . Oni naj se poniža, če se hoče, jaz se nikoli ne bom, nak, to pa ne, za ves svet ne . . .!”

Takega besedičenja je poln svet, tudi krščanski svet. Žal, da je tako. Kako naj potemtakem vlada med ljudmi ljubezen in zastopnost in sporazum?

Potem pa ravno taki ljudje pravijo in se čudijo, kako da krščanstvo še ni predrugačilo sveta in kako da so vedno hujše vojske na svetu . . . Ali more biti drugače . . .? Kar ti delaš v majhni meri med svojimi sosedi in morda celo sorodniki, to delajo veliki ljudje in celi narodi v velikem svetu. In kaj more priti iz vsega

tega drugega ko vojska, strašna, morilna vojska . . . ???

ALI TUDI HITLERJU ODPUSTITI?

Beseda o odpuščanju je videti ena najtežjih besed . . .

Poslušamo ljudi, kako se menijo med seboj, kaj bi naredili Hitlerju, če bi ga mogli v roke dobiti. Umoriti ga, pravijo, to ni nič za tako zver. Mučiti ga, vsak dan izrezati ali izžgati z njega kos grešnega mesa . . .

In še drugačni predlogi se slišijo med ljudmi.

Ne, Hitlerja ne more nihče zagovarjati. Toda — ali ga smemo sovražiti??? Ne smemo! Osebnost ga sovražiti ne smemo. Da bi nekoč gorel v dnu pekla, tega mu privoščiti ne smemo. Iskreno moramo želeči, da bi spoznal svoja ogabna dela in se poboljšal.

Res, sovražiti moramo skoraj vse, kar zastopa dandanes Hitler in njegova sodrga. Sovražiti moramo njegove ideje, njegova dela, njegove — ogromne grehe. Ne samo sovražiti moramo vse to, celo vojska zoper te reči je gotovo opravičena, če je bila kdaj kaka vojska opravičena.

Kljub vsemu temu moramo tudi Hitlerja in vse njegove pristaše ljubiti kot moramo ljubiti vsakega svojega bližnjega, ako smo res — kristjani . . .

V NEBESA S HITLERJEM?

Če je kaj pravega krščanskega duha v nas, lahko same sebe takole preizkusimo. (Mnogo je namreč ljudi med nami, ki trdijo o sebi, da so dobri kristjani, pa na resnično preizkušnjo same sebe še niso nikoli postavili . . .)

Hitler je katoličan po krstu in po svoji mladosti. Danes je seveda to, kar je, v veliko osramočenje vsega katoličanstva. Toda nekaj mu je gotovo ostalo iz krščanskega nauka in kdo ve, če se ne bo pred smrtjo za svoje grdobije še — pokesal in prosil Boga za odpuščanje . . .

Kar zgražajo se . . . Hitler da bi se pokesal? In če bi se Hitler pokesal, ali bi mu kesanje moglo kaj koristiti?

Ali bi se Bog ozrl na tako kesanje in Hitlerju — odpustil . . .?

Resnica je in ostane: NOBEN GREH ni tako velik, da bi ga Bog ne mogel in ne hotel od-

pustiti, ako se človek pokesa, seveda iz srca in pred Bogom.

Resnica je, da bi Hitlerju pred smrtjo, celo v zadnjem hipu pred smrtjo, bilo treba le POPOLNO KESANJE (ali še veste, kaj je popolno kesanje?) obuditi, pa bi mu bili grehi odpuščeni in bi se mu odprla — nebеса . . .

Hitlerju — nebеса???

Da, tudi njemu — in mi vsi MORAMO iz srca želeči, da bi se to zgodilo. Celo moliti moramo v ta namen.

Se to pomisli. Lahko se zgodi, da boš ti ravno takrat dozorel za nebеса, ko bo dozorel Hitler. Recimo, da bi Bog tako uredil, da bi bilo tebi istočasno s Hitlerjem iti v nebеса in biti tam v njegovi družbi . . .

Well, oni dan sem slišal človeka, ki je rekel: S Hitlerjem pa že ne, še tam gori bi ga brenil, kamor bi priletelo . . .

Saj je zelo razumljiva ta beseda, ampak nikamor ne bomo prišli s samim razvnanjem strasti in sovraštva in z razglabljanjem krivice — veliko bolje bi napravili, če bi se bolj globoko zamislili v duha Kristusovega in začeli občudovati globokost krščanstva, ki uči, da celo Hitler lahko pride v nebеса.

Dokler ne bomo razumeli in cenili resnice te trditve, bomo vedno pospeševali razprtije na svetu in gnojili svet za nove in vedno bolj grozne — vojske . . .

LJUBITE SE MED SEBOJ!

Vem: Če bi Hitler tebe ali mene prišel prositi odpuščanja — to bi bila gotovo za najuhujša preizkušnja v življenju . . . Kar vesela sva lahko ob misli, da se to gotovo ne bo zgodilo. Ne, tebe in mene gotovo Hitler ne bo nikoli prosil za odpuščanje.

Božja pota in božje misli so pa drugačne od mojih in tvojih. Hvala Bogu, da je tako. In popolnoma gotova resnica je, da BOG BO ODPUSTIL, če Hitler NJEGA kdaj za odpuščanje poprosi.

Ali bova midva to odpustljivost Bogu zamerila

Oh, le tega nikar! Ko enkrat veva, da bi Bog celo Hitlerju odpustil, imava tudi midva lahko vanj veliko zaupanje . . .

Da, tako je BOG pripravljen k odpuščanju!

In ko to vemo, ali se smemo čuditi, da Bog tudi NAM nalaga odpuščanje? Ali se bomo čudili, da Bog pravi: Vsak naj iz srca odpusti svojemu BRATU . . .

BRAT seveda tu pomeni vsakega človeka, vsakega brez izjeme. Ali se bomo temu čudili?

Nak, ne bomo se čudili. Razum nam pove, da ne more drugače biti. Čudili se pa bomo, da res mnogi ljudje NOČEJO in NE MOREJO (tako namreč pravijo . . .) odpustiti lastnim RODNIM, KRVNIM BRATOM in SESTRAM, še manj svojim sosedom, rojakom, sovrnikom, z eno besedo: SVOJIM BLIŽNJIM . . .

Skupaj molijo v cerkvi, pa se sovražijo . . .

Skupaj poklekajo k spovednici, pa se ne morejo . . .

Skupaj prejemajo angelski Kruh, pa se zavidajo . . .

“Ljubite se med seboj . . .”

O, Bog usmili se Hitlerja, pa usmili se tudi NAS!

Sveti Frančišek, zakaj ne prideš in ne daš zapeti perd našimi očmi in pred našimi ušesi svojo prelepo — SONČNO PESEM?

KAKO MORE BOG TO DOPUSTITI . . .

ZA ta spis ni treba nikakega uvoda. Vsak takoj na prvi pogled ve, kaj nam je v mislih. Saj neprestano čujemo to vprašanje, saj je na jeziku skoraj vsakega človeka, pa naj bo veren ali neveren. Kakor hitro zvedemo za nove grozote, ki se vrše po svetu, posebno če zvemo za strahote tam doma v naši lastni domovini, začno ljudje takoj zmajevati z glavo in slišimo na novo isto staro vprašanje: Kako more Bog vse to dopustiti . . .?

Takim, ki poprej Boga niso poznali in se niso brigali za njegove pravice, je bil pred kratkim na tem mestu že dan odgovor na kratko. Tistega tu ne bomo ponavljali. Razume se pa, da so novice o strahotah vojske in človeške zlobe nekaj zelo težkega tudi za verne ljudi, tudi za take, ki so vedno skušali dati Bogu, kar je božjega. Tudi takim se v teh dneh zopet in zopet vrača vprašanje: Kako more Bog vse to dopustiti . . .?

PRVA MISEL — KAZEN . . .

O tem je precej spregovoril sam sveti Oče

v svojem nagovoru na praznik svetih apostolov Petra in Pavla. Da je vojska kazni za svet, ki jo Bog dopusti, ni težko razumeti vernemu človeku. Kazen za grehe in krivice je stvar, ki je v tesni zvezi z vsem, kar nas uči vera. Kdor nujnosti kazni ne priznava, je v veri slab in si jo mora utrditi. Vsaka najmanjša žalitev božja privleče za seboj kazni in drugače ne more biti.

Veren človek navadno vzame to za samo po sebi umevno, toda večinoma se mu zdi vsaka, tudi prav majhna kazen, zadostna za potolaženje božje razžalitve. V resnici nas pa vera uči, da je za smrtni greh samo večna kazen zadosti velika — ako se človek namreč noče poboljšati. Večna kazen je nekaj strašnega, veliko bolj strašnega, nego si mi v zemeljske reči zakopani ljudje večinoma predstavljamo. Celo časna kazni, torej kazni za odpustljive grehe, če nam je odložena na oni svet, je nekaj takega, kar presega vse naše predstave s tega sveta. Imejmo to v mislih in nikar si ne domišljujmo, da je kazni v peklu in v vicah zato kaj manjša, ako si mi mislimo: Bo že kako . . .

Ako torej Bog pošlje kazni na tem svetu, namesto da bi vse odložil na oni svet in čakal naše smrti, se ne smemo čuditi, ako dopusti hude, nenavadne reči, ki jih nismo vajeni vsak dan. Saj z manjšimi kaznimi nas itak dan na dan opominja in kliče k pokori, vsak pa lahko sam vidi in ni treba meni na tem mestu razlagati, koliko si ljudje večinoma take reči jemljejo k srcu. Čemu bi se potemtakem čudili, ako je svet obiskan v naših dneh s kaznimi, tako težkimi in nenavadnimi, da si vsak razbija ob njih glavo in se sprašuje: Kaj naj vse to pomeni? Kam bomo prišli, če bo šlo tako naprej?

Odgovor na to je: Prišli bomo bliže k Bogu, ako spoznamo v vsem tem njegov prst, ali pa še bolj daleč proč od Njega, če nočemo priznati, da smo kazni zaslužili.

ALI JE TA KAZEN NARAVNOST OD BOGA?

Bog lahko kazni naravnost pošlje, ali jo pa samo — dopusti. Končno je pa vendarle od Njega in nas kliče in vabi k Njemu.

Človekova narava je tako urejena, da si kazni nakoplje sam, ako ne živi po zahtevah narave, ki so obenem zahteve božje. Saj vseh deset božjih zapovedi ni končno nič drugega ko ponavljanje tistega, kar je že po naravi zapisano v človekovem srcu. In cerkvene zapovedi

so prav za prav samo nekoliko razlage in praktičnih navodil za izpolnjevanje desetih božjih zapovedi.

Prestopki božjih zapovedi in obenem naravne postav prinesejo pogosto kazni sami od sebe. Ni treba, da bi vedno čakali, kdaj bo Bog udaril. Pogosto udari človek sam, udari samega sebe. Pijanec na primer udari samega sebe, ko si nakoplje bolezen ali ko zmrzne v jarku poleg ceste. Isto velja o nečistniku, ki si je nakopal ostudno bolezen, o tatu, ki je prišel v ječo, in tako dalje.

Prestopki božjih zapovedi in božjih postav prihajajo včasih od posameznih ljudi, včasih od celih narodov. Če celi narodi nekako organizirano napovejo boj božjim postavam, mora tudi kazni priti nadnje — organizirano. In na cele narode vsekako že na tem svetu, zakaj na onem svetu se kazni — in tudi plačilo ne — ne bo delilo organizirano, temveč posamezno, vsaki duši posebej.

Ko torej pravimo, da je tudi sedanja vojska kazni božja, ni treba misliti na Boga, ki dviga palico in udarja po ljudeh — le od bližje pogledimo in bomo videli, kako palico dviga človeški rod sam in udarja po samem sebi . . . Sam si je spletel to palico in sam jo vihti po svojem lastnem hrbtu. Bog pa dopušča to, ker ve, da je človekova narava tako ustvarjena in drugače biti ne more.

BOG DOPUŠČA — KOMU V KORIST?

Ali more iz vsega tega priti kaka korist?

Lahko pride — časna in večna. Če bo pa res prišla, je pa odvisno od človekove dobre volje. In prav nič dvoma ni, da se vsaj pri nekaterih ljudeh najde taka dobra volja.

Časno korist sedanje vojske poudarjajo javni govorniki in pisatelji v svojih propagandnih govorih in spisih. Seveda pogosto vse skupaj ni drugega ko propaganda, po domače rečeno: Pesek v oči. Čuje se pa med plevami tudi marsikatera zares dobra misel, ki nam da misliti in priča, da je res povsod poleg sence tudi sonce. Pravijo, da vojska odvajja ljudi od preveč pomehkuženega, preveč civiliziranega življenja . . . Pravijo, vojska in njeno trpljenje ljudi bolj zenačuje in napravlja most med mogočnjaki ter malim človekom . . . In podobno še veliko takega povedo, kar ni brez smisla. Dobro je poslušati in brati take reči in si z dobrim premislekom narediti svojo lastno sodbo.

Pravijo, da vojske naredijo ljudi mnogo bolj surove kot so bili poprej, pa resnica je tudi, da trpljenje takih časov mnogih omehča srce in da priliko za dela usmiljenja do bližnjega, kar bi jim drugače nikoli ne prišlo na misel. Tudi to je vredno vzeti v poštev. Kolikor vojska prinese med ljudi požrtvovalnosti, toliko ji gotovo gre v kredit.

So pa ljudje, in morda je takih največ, ki jih vojska v nobenem pogledu ne bo poboljšala. Ako je tako, moramo pa biti toliko požrtvovalni, da se odrečemo vsaki neposredni koristi in imamo upanje, da bo to sedanje divjanje vsaj prihodnjim rodovom kaj koristilo. Zgodovina jim bo govorila o strahotah sedanje vojske in se bodo iz njih učili, kako nespametna je vojska in kako grozna zaslepljenost. In bodo trikrat, štirikrat premislili, preden bodo drug drugemu z vojsko žugali.

Vem, da marsikdo z rameni zmaja in pravi: Nikoli ne bo pamet srečala ljudi. No, če jih res ne bo, jih bo pa zopet srečavala — kazni in vsa reč se od kraja začne . . . V tem slučaju bi bilo tisto, kar smo imenovali "časna korist" vojske, zares zelo zelo majhna . . .

Morda je večja večna korist? O tem mi navadni ljudje zelo težko sodimo. Eno pa vendar vemo: V takih razmerah mnogi mnogi mislijo na Boga in na svoje obveznosti do Njega, ki bi drugače še dalje živeli, kakor da Boga ni. In če se na ta način rešijo za večnost, tudi za ceno celega sedanjega življenja, moramo priznati korist vojske — seveda samo tedaj bomo to priznali, ako se zavedamo, koliko je vredna ena sama človeška duša . . .

KOLIKO SE JIH PA V VOJSKI POGUBI . . .

Zdaj imamo pred očmi še vedno le večno korist vojske, kolikor je je. Zelo pri rokah je ugovor, da vojska premnoge spravlja v večno pogubo, ki bi drugače še imeli priliko za poboljšanje . . . Torej bi Bog moral vsaj radi njih preprečiti te grozote . . .

Res je, brez dvojbe je res, da bi mnogi imeli še priliko, če bi jih vojska ne zalotila, z njo pa izguba vsega, tudi življenja . . . Toda kdo more reči, da bi bilo zanje več prilike tudi več izkoriščenja prilike??? Ali ni izguba časnih reči, ali ni življenjska nevarnost vsakemu prav posebna — prilika, da si vzame vsaj hip časa in se zamisli vase in v Boga? In ne pozabimo, da je hip časa dovolj za — večno rešitev . . .

Ako bi šel svet naprej brez vojske, kakor je šel nekaj zadnjih desetletij, sam Bog ve, če bi bilo milijonom našega vojaštva in civilnega prebivalstva lažje poboljšanje in večna rešitev kot je sedaj . . . Res je, da prilike za poboljšanje nikoli ni manjkalo, vsi pa vemo, da je bilo prilik za poslabšanje še stokrat več — pa vse tiste prilike so bile ustvarjene od človeka, ne od Boga. Pa recimo, da ni bilo ravno stokrat več prilik za poslabšanje, eno je pa prav gotovo — prilike za poslabšanje so bile stokrat bolj glasne, naravnost kričeče, nego prilike za poboljšanje. Človek je pa že tak, da drvi za tistim, kar je kričeče, hrbet pa obrača vsemu, kar je tiho, skromno in ponižno. Pa je menda tako urejeno, da je tudi prilika za poboljšanje postala enkrat glasna, naravnost kričeča . . . Še več — kar rjoveča je postala . . .

Kdor te rjoveče prilike za poboljšanje, za kesanje, za vrnitev k Bogu, ne čuje in ne gre za njo, nikar mi ne govorite, da bi si lažje rešil dušo brez vojske v tisoč skušnjavah, milijon zapeljivosti, brez števila satanovih zank, ki jih je bilo polno — in jih še, seveda — vsepovsod: na vsakem bloku ulic po naših mestih, v vsakem gledališču, v vsaki prodajalni knjig in magazinov, v vsaki družini po raznih beznicah in lokalih. Pa kaj bi našteval še dalje, saj niste včeraj na svet prišli . . .

Na vse to spet in spet pomislimo, pa ne bomo tožili drug drugemu, da popolnoma nič ne moremo razumeti — kako more Bog vojsko dopustiti in ž njo vse njene posledice, vse grozno trpljenje, uničevanje, požiganje, trganje src in duš in, in in . . .

PA TUDI NEDOLŽNI SO PRIZADETI . . .

Če se ti zdi, da ljudje vse to razumejo in sprejmejo za dognano, kar sem do sem napisal, vendar bodo prišli še z zadnjim trumpom: Pa tudi nedolžni . . . Kaj pa o tem veš povedati...?

O, da, da, tudi nedolžni trpe, v največ slučajih še najbolj.

Kako pa more Bog to pripustiti?

V kolikor se vam nedolžni smilijo radi časnega trpljenja, ne krivite Boga radi tega. Verjemite, da ni Bog naredil te vojske, Bog jo je le pripustil in svojo Previdnost posveča temu, da bi iz nje, ko je enkrat tu, prišlo kar mogoče največ dobrega.

Tudi za nedolžne?

Da, tudi za nedolžne in za te še prav po-

sebno. Ne smemo si pa predstavljati, da Bog gleda na vso reč s takimi človeškimi očmi kot gledamo mi. Ako tako mislimo, smo si najprej ustvarili drugačnega Boga kot je bil nad nami od vekomaj in potem se nad njim kregamo, zakaj je tak . . .

Bog gleda vse s stališča večnosti. Bog presoja vso to zmešnjavo z nebeških visokosti. In On vidi, da za NEDOLŽNE ni nobene resnične izgube, če veliko časnih reči izgube, tudi zdravje in življenje, ko jih čakajo večne reči . . . Le verjemite, da nedolžni — če so in če taki ostanejo — ne bodo nikoli Boga krivili za to, da jim pripušča vse te grozote. Ne bodo ga krivili ne na tem ne na onem svetu, najmanj seveda na onem. Zanje ima Bog pripravljene stvari, ki jih oko ni videlo in uho ne slišalo . . . Vse to pa more razumeti samo VEREN človek — in za take je vse to napisano . . .

Toda mnogo nedolžnih je, ki so preslabi, da vse to nase vzamejo. Omagajo sredi trpljenja, pohujšajo se, ne morejo razumeti, začno preklinjati namesto da bi molili . . . (Tako so mi pravili nekje oni dan.)

Vse to je prav verjetno. Toda o takih "ve-nih", ki radi vojske nimajo prilike poboljšanja. "nih", ki radi vojske nimajo prilike poboljšanja.

Če "nedolžni" padejo v skušnjavah vojske — kdo more reči, da pa ne bi padali v miru, ki bi jih prej ali slej obdal z najhujšimi skušnjavami, ki sem jih poprej nekoliko opisal . . . In če bi izgubili "nedolžnost" in vero in milost božjo v miru, namesto da so jo izgubili v vojski — kakšna velika razlika bi bila v vsem tem...?

Tu sem tedaj napisal nekaj misli v odgovor na vprašanje: Kako more Bog vse to dopustiti. Če si bral ali brala do sem, nikar ob koncu ne reci: Glejte si no, ta človek pa vojsko naravnost zagovarja . . .

Ne, prijatelji moji, daleč bodi od mene, da bi zagovarjal vojsko. Zagovarjam pa eno veliko stvar — zagovarjam mojo in tvojo zvestobo Bogu kljub vojski. In še zagovarjam mojo in tvojo vrnitev k Bogu nazaj, ako sva imela nesrečo, da sva se mu bolj ali manj odtujila . . . In tudi to zagovarjam kljub vojski in vsem njenim strahotam.

Delati in moliti nikdo ne prepoveduje.

Do farne cerkve drži vsaka pot.

Mala maša — v vsakem grmu paša.

JUNIOR'S FRIEND

WILT THOU LOOK UPON ME, MOTHER

Wilt Thou look upon me, Mother,
Thou who reignest in the skies;
Wilt Thou deign to cast upon me
One sweet glance from those mild eyes.

O, my Mother Mary, still remember
What the sainted Bernard said,
None have ever found thee wanting,
Who have called upon thy aid,
Who have called upon thy aid.

Wilt Thou, Mother, hover ever
On my pathway still to guide,
Wilt thou whisper kind directions
To the angel by my side?

Wilt thou pray for me to Jesus
That His will I e'er may know;
Wilt thou tell me then His pleasure
That I e'er may to it bow?

Oh then Mother, I petition
And I know thy aid will come;
Angels praise thee for it, Mother,
In thy everlasting home.

THE ASSUMPTION — AUGUST 15th

On this festival day the Church commemorates the happy departure from life of the Blessed Virgin Mary, and her translation into the kingdom of her Son. She received from Him a crown of immortal glory, and a throne above all the other Saints and heavenly spirits.

After Christ, as the triumphant Conqueror of death and hell, ascended into heaven, His blessed Mother remained at Jerusalem, persevering in prayer with the disciples, till, with them, she had received the Holy Ghost. She lived to a very advanced age, but finally paid the common debt of nature, none among the children of Adam being exempt from that rigorous law.

But the death of the Saints is rather to be called a sweet sleep than death; much more that of the Queen of Saints, who had been exempt from all sin. It is a traditionary pious belief, that the body of the Blessed

Virgin was raised by God soon after her death, and taken up to glory, by a singular privilege, before the general resurrection of the dead.

The Assumption of the Blessed Virgin Mary is the greatest of all the festivals which the Church celebrates in her honor. It is the consummation of all the other great mysteries by which her life was rendered most wonderful; it is the birthday of her true greatness and glory, and the crowning of all the virtues of her whole life, which we admire single in her other festivals.

Whilst we contemplate, in profound sentiments of veneration, astonishment, and praise, the glory to which Mary is raised by her triumph on this day, we ought, for our own advantage, to consider by what means she arrived at this sublime degree of honor and happiness, that we may walk in her steps. No other way is open to us. The same path which conducted her to glory will also lead us thither; we shall be partners in her reward if we copy her virtues.

The Feast of the Assumption is a Holiday of Obligation. All Catholics who have reached the age of reason and are not impeded by sickness or legitimate duties, must attend Holy Mass under pain of Mortal Sin.

WITHOUT RELIGION

Wars! Naturalism! Individualism! Materialism!

These are the effects of false, propounded philosophies of life—philosophies which have been stripped of Christocentric Ideals. What does the word philosophy mean?

Webster defines the word philosophy as follows: "a science which investigates the facts and principles of reality and of human nature and conduct." We think of philosophy as a way of life. Each and everyone of us has a philosophy of life. We have seen Hitler adopt some of the principles of Friedrich Nietzsche's philosophical system. Nietzsche believed that life is an instinctive striving for power, and this instinct is the only good. His philosophy has been appropriately called the philosophy of the Superman. War, pain, and suffering are all good since they eliminate the human undesirables.

Our lives have been permeated with a philosophy of materialism—a love for the material things of the world. A philosophy of extreme individualism. We

think in terms of the personal pronoun "I". When we are asked to do something we ask ourselves, "What's in it for ME?"

The absence of religious ideals in our philosophies of life have brought about the chaotic conditions of the world. A noted Church historian once said: "The Church has suffered in a large measure from the work of her children." Religion binds men together by proposing to them the same ideals, the same conception of life, the same right and duties, and the same eternal salvation. Religion, the love of God and neighbor, gives life a meaning. Religion has made empires and she has made men happy in wretchedness. Therefore, religion is indispensable and must continue to be the core of reference in our conception of life.

NO DOUBLE STANDARD OF MORALITY

In the eyes of God and in the eyes of man purity is beautiful. Decent society demands it. The "fallen woman" is shunned as a social outcast; but she would not be a "fallen woman" were it not for some "fallen man." There can be no double standard of morality, one for men and still another for women. The law of God is the same for both. Yet some men seem to think that while they demand purity of their mothers, of their sisters, of their sweetheart or wife, they themselves have a right to take liberties with the sixth or ninth Commandment. They cannot, with a good conscience, take any such liberties!

PLAYING WITH PITCH

We are bound in conscience not only to avoid actual sin, but likewise to avoid the occasion of sin. If we go to suggestive shows, attend suggestive dances, go to parties where liquor and debauchery and looseness of conduct are in order; if we frequent dens of vice where no decent man would want his mother or sister or wife to find him; if we seek out the company of certain persons, knowing perfectly well that in such company there is danger of sin for us; if we walk into the occasion of sin with our eyes open—deliberately—then it is very probable that we are guilty of mortal sin by exposing ourselves to the serious occasion thereof.

Excessive drinking and gambling is the gateway to an impure life and results in the dissolution of home ties, which usually ends in divorce. It invariably leads to poverty and despair.

We may be pure-minded all right—and most of us are in the sense in which that is meant—but we are also human, which is only another way of saying that we are weak. It is possible to stand our ground and fight in dealing with other temptations, but flight from the occasion of sin is our only safeguard in matters pertaining to holy purity. If we play with pitch we are likely to be sullied by it.

ST. HYACINTH

Hyacinth, the glorious apostle of Poland and Russia, was born of noble parents in Poland, about the year 1185. In 1218, being already Canon of Cracow, he

accompanied his uncle, the bishop of that place, to Rome. There he met St. Dominic, and received the habit of the Friar Preachers from the patriarch himself, of whom he became a living copy.

So wonderful was his progress in virtue that within a year Dominic sent him to preach and plant the Order in Poland, where he founded two houses. His apostolic journeys extended over numerous regions. Austria, Bohemia, Livonia, the shores of the Black Sea, Tartar, and Northern China on the east, and Sweden and Norway to the west, were evangelized by him, and he is said to have visited Scotland.

Everywhere multitudes were converted, churches and convents were built. One hundred and twenty thousand pagans and infidels were baptized by his hands. He worked numerous miracles, and at Cracow raised a dead youth to life.

He had inherited from St. Dominic a most filial confidence in the Mother to God; to her he ascribed his success, and to her aid he looked for his salvation. When St. Hyacinth was at Kiev the Tartars sacked the town, but it was only as he finished Mass that the Saint heard of the danger. Without waiting to unvest, he took the ciborium in his hands, and was leaving the church.

As he passed by an image of Mary a voice said: "Hyacinth, my son, why dost thou leave me behind? Take me with thee, and leave me not to mine enemies." The statue was of heavy alabaster, but when Hyacinth took it in his arms it was light as a reed. With the Blessed Sacrament and the image he came to the river Dnieper, and walked dry-shod over the surface of the waters.

On the eve of the Assumption he was warned of his coming death. In spite of a wasting fever, he celebrated Mass on the Feast, and communicated as a dying man. He was anointed at the foot of the altar, and died the same day, 1257.

St. Hyacinth teaches us to employ every effort in the service of God, and to rely for success not on our own industry, but on the prayer of His Immaculate Mother.

THREE LITTLE MAIDS FROM SCHOOL

The children of the parochial school were on their way home to lunch. I noticed three little girls bow respectfully when they passed the church door. As they approached me, they greeted me with a friendly smile, and there came a sweet chorus—the beautiful Catholic greeting to a priest:

"Praised be Jesus Christ!"

"Forever and ever," I answered, and then playfully asked them:

"To whom were you bowing when you passed the church?"

They were shy for a moment and looked from one to another. Then one bright little miss answered me.

"We were bowing to our Lord in the Blessed Sacrament. Sister Marie told us in class how our Lord wishes us to remember that He is there and, when we cannot visit Him in the church, that we should bow or make some exterior mark of reverence to Him as we pass by."

"That is lovely," I answered, "and you can gain one hundred days' Indulgence any time you pass a church

or chapel and make an outward sign of reverence to the Blessed Sacrament."

Their shyness was now gone and they eagerly repeated Sister Marie's instruction.

"Sister says the boys should tip their hats and that we should bow or put our hand on our heart and tell our Lord that we love Him."

As I was leaving them, and they were bidding me good-bye, one witty little miss laughingly turned to her companions with the remark:

"Isn't it nice that girls do not have to take off their hats when passing a Church?" — Ex.

QUESTION BOX

What is meant by the Catacombs?

The Catacombs are underground cemeteries which were constructed by the early Christians. Most of them are found in the neighborhood of Rome. Each Catacomb consists of a number of passages called galleries hewn through soft tufa rock which lies thirty or forty feet below the surface of the ground. Most of these galleries are twelve feet in height and wide enough for two people to walk abreast. The tombs were hewn in the rock at the side of the galleries and each was sealed with a marble or stone slab. Some Catacombs have galleries on different levels; one has as many as five levels. In the larger Catacombs each level has a maze of intersecting galleries in which one could easily lose the way without the assistance of the guide.

Under the Roman law cemeteries were inviolable. For this reason the Catacombs became a place of refuge for Christians in times of persecution. There they were able to meet for the celebration of Holy Mass and the reception of the Sacraments. In spite of the protection of the law, the security of the Catacombs was often violated. They were frequently invaded by the soldiers of the persecuting emperors and the Christians had always to face the danger of arrest as they were entering or leaving. Arrest always meant martyrdom.

The bodies of the martyrs were buried with special honor in the Catacombs. It became customary to excavate a small chapel around the martyr's tomb and to use the tomb itself as an altar for the celebration of Mass. In memory of this custom the Church still requires that every altar shall contain the relics of a martyr. Even when the persecutions had ceased, the Christians of Rome continued to come to the Catacombs on the feasts of the martyrs to honor these champions of the faith by attending Mass at their tombs. Later on the relics of many martyrs were transferred to churches in the city and the people gradually ceased to frequent the Catacombs. Finally a series of disastrous invasions depopulated the rural areas around the city walls and by the Twelfth Century the very sites of the Catacombs had been lost to memory. It was not until the Sixteenth Century that they were re-discovered.

The inscriptions and paintings found in the Catacombs, many of them going back to the Second Century, afford a valuable proof that the teaching of the Catholic Church today is the same as it was in those early centuries. The divinity of our Lord, His Real Presence in the Holy Eucharist, the resurrection of the body, the immortality of the soul, the existence of Purgatory,

and the usefulness of praying for the dead—all these and many other fundamental doctrines of our Faith are shown by the inscriptions and paintings in the Catacombs to have been clearly understood and firmly believed by the Christians of the first four centuries.

SMILES

A boy had been taken to see the marvelous spectacle of the Grand Canyon in Arizona, and had been told that it was a mile straight down to where the mighty Colorado River flowed.

That night he wrote one sentence in his diary: "I spit a mile!"

* * *

Teacher: "If you want to learn anything properly, the only way is to begin at the bottom."

Tommy: "That would not apply to me, ma'am. I want to learn how to swim."

* * *

Dear Juniors,

Say, isn't vacation time going by fast? Gee whiz, I'll bet I didn't do half the things I planned. Here it's August already and school just around the corner. However, let's not even think about it. Even thinking about school will spoil our fun. I sure would like to know why school days drag out so long and seem like they'd never end while vacation days just fly by. Shucks, but I'll bet Pa and Ma have something to do about it. They are always wishing that school would start again. It sure is tough on us kids, isn't it?

Anyway, we can make the most of our vacation. While you are enjoying yourselves, I hope none of my friends have forgotten to go to Mass on Sunday, and also to receive the sacraments of Penance and Holy Eucharist. You know, during August—August 15th is also a holy day of obligation. All Catholics must hear Mass on that day; if they don't, without being excused, they commit a mortal sin.

Just the other day a little boy ten years old was playing on freight cars. The train moved and he jumped off. But, he slipped and fell under the train. They had to cut both of his legs off at the hospital. He will be a cripple for life. That isn't the right way to spend your vacation? Yet, again and again you children carelessly endanger your life—that is why fathers and mothers get most of their gray hair during vacation time. That is also the reason why they wish school would start soon.

And when your pastor looks around the church on Sunday, he often wonders where the children are, why they don't come to Mass. He knows that many of them miss Mass purposely without any excuse. He gets gray hair, being afraid that an accident might happen to you with that mortal sin on your soul. He prays that school will open soon and you will again be good children and attend Sunday Mass.

I hope none of the Juniors are playing hookey from Mass. You can fool Dad, Mom and Father, but you can't have a swell vacation if you hold-out on Jesus. Always get His blessing first and you will spend a happy vacation.

On the job as usual,

THE JUNIORS' FRIEND.

POŠLJI GOSPOD DELAV- CEV ZA VINOGRAD SVOJ . . .

Kaj pomaga hišica, če ni koga, ki bi v njej stanoval, kaj pomaga slovensko semenišče, če bi v bodočih letih imeli pomanjkanje v naraščaju.

Gospod bo pomagal, pravimo. In trdno verujemo, da bo. Apeliramo pa tudi na vas, družinski očetje, družinske matere, da nam priskočite na pomoč za rekrutacijo božjih moči, slovenskih svečnikov in redovnikov.

Samostan nam je narod postavil, sedaj nam naj še narod pomaga, da dobimo kaj novega naraščaja.

Študentov imamo petnajst, v novih prostorih lahko naselimo najmanj 36, če ne več. V tej ali oni naselbini poznate tega ali onega dobrega študenta, ki bi si hotel izvoliti boljši del: Gospodovo službo. Nagovorite ga ob času, da vstopi v vrsto slovenskih semeniščnikov. Pišite na Predstojništvo v Lemont, St. Mary's Seminary, da poznate tega ali onega, ki goji skrito željo, da bi bil duhovnik ali redovnik.

Pogoji za sprejem so: Zdrav mora biti, s povoljnim uspehom mora končati High School, ki ima med svojimi predmeti tudi latinščino, katoliških staršev mora biti, na dobrem glasu in v starosti od 15 do dvajset let.

Stori kaj v ta blagi namen. Vsak tvoj korak v ta namen bo od Boga blagoslovljen.

* * *

V samostan sprejemamo tudi mlade fante in može, ki bi hoteli ostati pri nas kot bratje.

Koliko je tudi takih mož in fantov po naših naselbinah, ki niso imeli nobene višje šole, pa jih vseeno kliče notranji glas k popolnejšemu duhovnemu življenju.

Rade volje sprejmemo vsakega, ki bi se odločil za ta korak, da le izpolni vse pogoje, ki so stavljeni za sprejem v redovniški stan. Pokoji, kateri so . . . ?

Biti mora zdrav, to zato, da že ni prvo leto v breme redovniški družini.

Ne sme imeti kake jetike ali druge skrite bolezni, zdrave pameti mora biti.

Ni mu treba imeti nobenega premoženja ali prinesiti denarja, samo zavezati se bo moral takoj ob vstopu, da ne bo od samostana zahteval nobenih plačil za slučaj, če bi se po letih, pred izpovedjo svojih obljub skesal in šel med svet nazaj.

Opravljal bi tukaj v samostanu razna oskrbniška dela, rokodelsko obrt, farmarske opravke. Dela dovolj. Našel bo pa tudi tukaj na farmi dosti prostega časa za oddih in počitek. Če ga kuhinja veseli, bo lahko šel tudi na to ali ono našo župnijo za hišnega oskrbnika in pomagača v župnišču. Pomagajte, pišite na predstojništvo v Lemont.

Sveti Jožef, ki si bil vsem kristjanom vedno dober pomočnik, zlasti v najpotrebnejših rečeh, k Tebi se obračamo v zaupanju.

To zaupanje nam ni bilo osramočeno v lanskem in letošnjem letu, ko si toliko dobrih src odprl za našo stvar in nam naklonil toliko dobrotnikov, da smo lahko v nekaj mesecih postavili novo hišo.

Vemo, da boš tudi tej prošnji ustregel in pomagal. Hišo so nam zidarji postavili, toda kaj bomo s hišo, če je ne moremo spremeniti v dober in topel domek.

Hišo zidarji postavljajo, dom si pa moramo sami urediti, smo brali v lepi knjigi o Tebi med letošnjimi duhovnimi vajami. Dom, ki bo predvsem prevzet z blagodišečim kadilom krščanskega življenja. Ti si tudi postavljaj Nazarško hišico, še lepše pa si uredil domek Mariji in Jezusu z svojim lepim vzglednim življenjem.

Tudi mi obljublamo, da se bomo v hiši, ki si nam jo Ti postavil, ravnali po Tvojem zgledu in iz te hišice napravili božji grad, kjer bo Vsemogočni prebival.

Ali misliš, da ne bo v duhu sv. Frančiška, če Te sedaj prosimo, da nam še več dobrotnih src odpreš, ki bodo prispevali v poseben sklad, da lahko vse altarje plačamo, da lahko dolg za tabernakelj poravnamo in vse, kar smo si omislili novega pravzaprav kar "na puf". V zaupanju da bo sveti Jožef tudi sedaj priskočil na pomoč. Ali smo predrzno zaupali?

Daj nakloni nam nekaj dobrotnih src, ki bodo plačali za glavni altar Marijin. 1800 dolarjev stane. To veš.

Daj nakloni nam nekaj dobrotnih src, ki bodo poravnali dolg za altar sv. Srca, za altar sv. Frančiška, za altar sv. Antona, pa še za Tvoj altar, vsak je stal 800 dolarjev. Tudi to veš. Nekaj Francetov zbudi, pa Tončkov, pa Jožetov in častivcev sv. Srca.

Daj nakloni nam nekaj dobrotnikov, ki bodo odrinili nekaj denarcev za hišico sv. Evharistije. Malo predraga je bila, res, toda v sv. pismu je napisano, da pri Bogu ni treba štediti. Saj poznaš tisto mesto v sv. pismu, ko se Judež jezi na Magdaleno . . .

Glej, kaj vse Te prosimo. Skoraj se bojimo, da je preveč. Skoraj si ne upam izreči zadnje prošnje, da bi nam naklonil tudi dobrotnike za slikana okna v cerkvi. Sonce malo preveč pripeka poleti, da kar ne moremo zbrano opravljati brevir. Če hočeš, da bomo bolj zbrani, še pri tej zadnji stvari pomagaj. Če pa misliš, da je odveč imeti v frančiškanski kapeli slikana okna, se bomo pa udali, brez nevolje se bomo še zanaprej dali od sonca žgati. Ne bo treba v vicah goreti.

Dolga molitev, sebična molitev. Kaj praviš, sv. Jožef?

Naj se zgodi božja volja po Tvoji prošnji.